

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 20 JUNI 1917

No. 77

INHOUD

	Blz.
EENE SUIKERCRISIS OP JAVA	457
Netelige Vraagstukken op Landbouwgebied	458
Bezuiniging, Belastingen en Leeningen in oorlogstijd	459
Index-cijfers	459
De Canadeesche Spoorwegen.....	460
De Rijksmiddelen	460
AANTEEKENINGEN:	
Een Departement van Verkeerswezen	461
Duikbootresultaten	461
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	462
MAANDCIJFERS:	
Overzicht der Rijksmiddelen	462
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	463—471
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

**INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE
GESCHRIFTEN**

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000. Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

19 JUNI 1917.

In de positie van de Nederlandsche geldmarkt kwam gedurende de afgelopen week geen verandering. Particulier disconto noteerde 2 procent, een enkele maal werd nog iets lager afgedaan. De omzetten waren zeer gering. De prolongatie-rente was iets vaster; ook hier was de handel zoo gering, dat op twee achtereenvolgende dagen geen notering kon tot stand komen. De overige dagen werd 2¼ à 2½ pCt. genoteerd. De vraag naar callgeld bleef ook deze week aanhouden en alleen voor deze categorie kan men van eenige levendigheid spreken.

* * *

De Minister van Financiën doet wederom een beroep op de geldmarkt. Op 19 dezer is de gelegenheid opengesteld tot inschrijving op 25 miljoen gulden schatkistpapier. Er worden weder aangeboden promessen met een looptijd van drie en zes maanden; voor de biljetten is deze keer echter de looptijd teruggebracht tot een half jaar. Wij vernemen den volgenden uitslag: 3.750.000 3-maands promessen op basis

van 1⅞ pCt.; 9.190.000 6-maands promessen en 12.060.000 6-maands biljetten, beide op basis van 3⅞ pCt.

* * *

Uit de weekstaat van de Nederlandsche Bank blijkt, dat er deze week weder een groot bedrag goud ingevoerd is. Het hoofd „muntmaterieel goud” is toegevoerd met circa 10 miljoen gulden; daarentegen is onder „Munt, goud,” f 1½ miljoen minder opgevoerd. De overige rubrieken zijn bijna onveranderd met uitzondering van de rekening-courantsaldi van anderen, welke met 15½ miljoen zijn toegenomen.

* * *

Ook deze week had wederom een sterke daling plaats in Marken, Oostenrijksche Kronen en Roebels. De in het vorige nummer vermelde reactie voor Marken en Oostenrijksche Kronen op Maandag l.l. was slechts van korten duur en de volgende dagen was de daling nog beduidend sterker, zoodat twee dagen achter elkaar een daling van den Markenkoers van ongeveer een gulden per dag plaats vond. Donderdag na beurs was het aanbod het hevigst en werd tot bijna een gulden onder de officieele notering afgedaan. Vrijdag was de stemming echter omgeslagen en trad een krachtig herstel in, dat echter in den loop van den dag weder grootendeels verloren ging. De grondtoon was echter ook Zaterdag en heden vaster, daar blijkbaar verschillende baisse-posities werden afgewikkeld. Ook liepen er geruchten omtrent steunorders uit Duitschland. Aangezien echter de stijging in Zwitserland en Skandinavië niet zoo groot was als hier, was de markt hoogst onzeker en schommelden de koersen herhaaldelijk zeer sterk.

De Spaansche koers begint in dezelfde richting door te loopen als de Scandinavische koersen. Naar verluidt heeft ook de bank van Spanje bezwaar gemaakt langer goud tot ieder bedrag aan te nemen. Uit New York werden iedere week belangrijke bedragen goud naar Spanje verscheept, die de stijging hier en in Londen en Parijs eenigszins tegenhielden. Nu dit voorloopig niet meer of in geringe mate plaats zal hebben, loopen de koersen sterk op. Er werd heden circa 57,50 betaald.

EENE SUIKERCRISIS OP JAVA.

Men schrijft ons:

Terwijl in de meeste landen der wereld een groot gebrek aan suiker heerscht heeft Java op het oogenblik niets minder dan eene suiker crisis door te maken wegens plotselingen suikerovervloed.

Zoals elk jaar bij het begin der campagne in Mei/

Juni, was ook dit jaar een groot gedeelte van den oogst reeds lang van te voren door de fabrikanten op levering verkocht. Echter waren voor dezen oogst niet de op Java gevestigde groote exporthuizen hunne voornaamste koopers, doch werd het grootste gedeelte verkocht aan Chineesche speculanten. Deze hebben bij hunne groote inkoopten nooit de bedoeling gehad om de suiker zelf te ontvangen, doch er op gerekend, dat vóór de suiker geleverd was, zij in de gelegenheid geweest zouden zijn de contracten aan exporteurs over te doen. Verschillende omstandigheden, maar voornamelijk het steeds meer voelbaar wordende gebrek aan scheepsruimte, hebben dit verhinderd, zoodat thans de suiker aan alle afscheepplaatsen binnenstroomt, terwijl de koopers geen opslag- en afscheeparrangementen gemaakt hebben, en vooral ook moeilijkheden van finantiëelen aard zich voordoen. Nu zijn juist op het critieke oogenblik de opkopers der Engelsche Regeerings-Commissie als afnemers voor witte suiker op de Javamarkt verschenen op basis van ongeveer f 11¼ per picol, terwijl de doorsneë-prijs hiervoor betaald door de verschillende Chineezzen op ongeveer f 14 zal komen te staan. Vrij belangrijke kwantiteiten zijn daartoe reeds afgesloten, doch lang kunnen de Chineesche houders dergelijke zware verliezen niet volhouden. Sedert 14 dagen worden dan ook door de Chineesche koopers met suikerfabrikanten en banken onderhandelingen gevoerd teneinde faciliteiten te verkrijgen ten opzichte van de betaling der suikers, en om den ernst van den toestand nog duidelijker te maken hebben alle Chineesche suikerkoopers op Java op 12 dezer collegiaal besloten, om geen door hen gekochte suiker meer te ontvangen totdat de onderhandelingen met suikerfabrikanten en bankiers in gunstigen zin geregeld zijn. Dit is een kras besluit in aanmerking nemende, dat er op het oogenblik dagelijks ongeveer 250.000 picols in de verschillende Javahavens aangevoerd worden. Hiervan kunnen suikerfabrikanten momenteel dus alleen coulant afleveren hetgeen aan de Europeesche suikerexporteurs verkocht is, het verreweg grootste gedeelte zien zij te hunner dispositie gesteld. Het is dan ook zeer te hopen, dat de meerbedoelde onderhandelingen spoedig tot een gunstig besluit zullen leiden, waarvoor de kans wel groot is. Onder leiding van de Nederlandsche Handel-Maatschappij hebben de hier gevestigde cultuurbanken en directies van suikerondernemingen in principe tot huloverleening besloten en op Java zal de Javasche Bank, die in de tegenwoordige moeilijke economische tijden steeds de steunende kracht is als het betreft Nederlandsch-Indische belangen te bevorderen, de helpende hand reiken. Immers het geldt hier niet slechts Chineezzen, wier speculaties verkeerd zijn uitgelopen, voor ondergang te bewaren, maar de markt van het voornaamste Javaproduct voor ineenstorting, met al de daaraan verbonden kritieke gevolgen, te behoeden.

Eene gunstige uitwerking zullen de tegenwoordige moeilijkheden zonder twijfel hebben, n.l. dat er op Java eene grondige wijziging gebracht wordt in de manier van suiker verkoopen zooals die sedert enkele jaren gebruik is geworden en dat men weer zal terugkeeren tot de vroegere meer soliede wijze van zaken doen. Eene speculatieve Chineesche kooperskring moet op Java bestaan: dat is noodig voor het steunen der markt, vooral in slappe tijden. Maar het is zeer te betreuren, dat de Nederlandsch-Indische Cultuurbanken zich geleend hebben tot het verkoopen van miljoenen picols suiker aan Chineesche speculanten, die nooit er aan dachten om de suiker te ontvangen en af te schepen. Sommige suikerverkopers vragen van deze handelaars bij afsluiting van het contract storting van een zeker bedrag, groot eenige guldens per picol en krijgen dat ook gedaan, doch andere verkoopen aan Chineesche speculanten op precies dezelfde condities als aan de groote Europeesche Exportfirma's. Menige waarschuwend stem heeft zich in de laatste jaren betreffende dit punt doen hooren, doch

meestal moet er in dergelijke gevallen eerst eene crisis doorgemaakt worden, voordat men tot het ware besef van den toestand komt.

NETELIGE VRAAGSTUKKEN OP LANDBOUW-GEBIED.

Er is den laatsten tijd meermalen ter sprake gebracht, dat als de oorlog ook nog den winter 1917/1918 mocht duren en de aanvoer van veevoeder niet beduidend vermeerderde, onze veestapel met een catastrofe wordt bedreigd. Hoe die zich ongeveer zal ontwikkelen en voltrekken is van te voren moeilijk te zeggen, doch dat ze sterker dreigt, naarmate de winter nadert, is onomstootelijk.

In de tweede helft van den afgelopen winter is het reeds erg schraaltjes geweest, en als men thans op de minder vruchtbare gronden langs de weilanden gaat, zijn de daarin grazende beesten nog erbarmelijk mager. Sommige dieren schijnen de geleden ontberingen haast niet te boven kunnen komen.

Voor een deel ligt de schuld daaraan bij de belanghebbenden zelf, in dit geval de boeren. Het is wel eigenaardig, doch het is niettemin een feit, dat bij de groote onzekerheid, die den vorigen herfst omtrent de voorziening met krachtvoeder bestond, nagenoeg alle boeren hun stallen stampvol vee plaatsten. Bij schier geen boer kon men den winter 1916/17 in den stal komen, of men vond er geen plaatsje onbezet.

't Is te hopen, dat als de tijden niet veranderen, men in den komenden winter blijk zal geven leergeld te hebben betaald en geheel anders zal te werk gaan, want anders is het leed niet te overzien. Men spreekt nu wel van afslachten, maar wat zal men in den herfst afslachten? Het vee, dat van 's zomers in de weiden drachtig geworden is? Het jonge fokvee, kalveren en eenjarigen hoeft men toch ook niet op te offeren, want het zijn juist de oudere beesten, de melkgeversden, drachtigen, eenigen tijd voor 't werpen en die gemest worden, welke het meest behoefte hebben aan krachtvoeder. Heeft de boer hooi van vrij goede kwaliteit, dan kan hij desnoods het jonge vee zonder krachtvoeder overstallen.

Eerlang zal blijkbaar ook begonnen worden met het inzouten van rundvleesch, zooals dat ook met varkensvleesch is gebeurd. Dit is het eenige middel om het surplus aan vet vee in den zomer te reserveeren voor den winter, die bij een nood aan krachtvoer stellig niet voldoende slachtvee zal opleveren.

Het is vrijwel van algemeene bekendheid, dat het de trots van den gemiddelden boer is, vooral in de weidestrecken, in zijn stal 's winters geen plaats onbezet te hebben, al lijken de omstandigheden daarvoor niet gunstig. Alleen een groot tastbaar en direct voordeel zal velen er wellicht van terughouden aan die neiging toe te geven.

In verband met de reeds getroffen maatregelen schijnt voor onze vleeschvoorziening in den komenden winter geen bijzondere zorg te bestaan. Intusschen lijkt het wel in hooge mate gevaarlijk met een geheel volledige veestapel den winter in te gaan. Bij de wisselvallige aanvoeren van krachtvoeder leidt dit ongetwijfeld tot calamiteiten, al is de oogst over de geheele linie ook nog zoo gunstig. Nu het hier verbouwde graan voor menscheijk voedsel moet worden opgeëischt is men voor het vee geheel op de overzeesche aanvoeren aangewezen. Het eenigstē middel zal dan ook wel zijn in den a.s. herfst zooveel drachtig vee uit te voeren als met de toekomst en de behoeften van onzen veestapel is overeen te brengen. b.v. alleen van de oudere dieren boven 5 à 6 jaren, uit elke gemeente en provincie naar evenredigheid van den veestapel een bepaald aantal stuks, om 'een gelijkmatige verdeling te krijgen over 't geheele land. Dit zou vanzelf al een betere regeling en organisatie eischen als bij vorige gelegenheden het geval is geweest.

Intusschen mag daarbij niet uit het oog worden

verloren, dat de tellingen van het vee thans niet erg betrouwbaar zijn, daar velen meer vee hebben opgevoerd dan ze bezaten, om grooter hoeveelheden voeder toegewezen te krijgen. Evenzoo met de varkens en de kippen. Onze hoenderstand ondergaat een krachtige aderlating, geen aanfok hoegenaamd en uitvoeren. Over de varkensmesterij behoeven wij niets te zeggen, het is overbekend, dat deze nog slechts met kunst en vliegwerk voor de eigen behoeften eenigszins in stand wordt gehouden.

De voorziening met krachtvoer voor het vee is voor ons land onder de tegenwoordige omstandigheden uit verschillend oogpunt van zoo buitengewone betekenis, dat er haast niet genoeg aandacht aan kan worden geschonken, wil men bovendien niet, dat onze veestapel tot een peil terugvalt, waarvoor jaren ingespannen arbeid noodig zouden zijn om het weer naar boven te brengen. Er dreigen zeer ernstige gevaren, die alleen door een ruimen blik en een breed aanvatten met succes bestreden kunnen worden.

* * *

Het is wel een heele sprong van vee en krachtvoer naar verlichting, doch in den winter kan de boer ze geen van alle missen. En ze maken zich reeds ernstig bezorgd of er tegen dat de klok weer een uur achteruit gezet wordt wel weer zooveel petroleum zal zijn aangevoerd, dat ook particulieren er van kunnen krijgen. Het leven en werken in den winter op de hofsteden, waar geen gas of electriciteit is, is zonder petroleum gewoon niet denkbaar. Daaraan mag door de autoriteiten wel ernstig worden gedacht en naar oplossing en voorziening zoo spoedig mogelijk worden gestreefd. Denk u een oogenblik het leven op de hofsteden en in de dorpen zonder verlichting. Reeds nu hoort men er dagelijks het voorbehoud maken: als we dan maar licht hebben. Het platteland, dat men nu zoo noodig heeft, kan men den komenden winter toch niet verlegen laten?

B. K.

BEZUINIGING, BELASTINGEN EN LEENINGEN IN OORLOGSTIJD.

In de verschillende oorlogvoerende landen wordt groote propaganda gemaakt voor vrijwillige intensieve bekrimping der particuliere uitgaven om op deze wijze een grooter deel der oorlogsuitgaven te vinden uit verkregen besparing. Onder leiding van economisten als Prof. Pigou e.a. is vooral Engeland in dat opzicht vooraangegaan. Zelfs wordt er door enkelen op aangedrongen om het grootste deel der oorlogskosten door drastische verhoogingen der belastingen te vinden. Eene dergelijke wijze van handelen toch biedt vele voordeelen. Op het oogenblik wordt het meerendeel der oorlogsfinanciering gedreven met behulp van leeningen, geplaatst met groote hulp der banken en geldopname bij de circulatiebanken. Ieder individu, die op een leening inschrijft en daartoe geld opneemt, ondervindt slechts geringe bekrimping zijner tegenwoordige uitgaven, daar het in verdienen van de opgenomen gelden tot later tijdstip uitgesteld kan worden. Zijn onverminderde koopkracht, ook voor het niet strict noodige, komt in concurrentie met den Staat, die inkoop *moet* en dient dus slechts tot verhooging van het algemeen prijsniveau. Het sluiten van leeningen is ook in andere opzichten nadeelig voor den Staat. Zij toch heeft noodig waren en arbeidskrachten, het opnemen van geldleeningen dient haar slechts als middel daartoe. Door nu geld op te nemen, ontvangt zij de beschikking over geldswaarden in een tijdstip, dat de geldeenheid slechts geringe waarde heeft, terwijl de aflossing der opgenomen gelden vermoedelijk zal plaats grijpen op een tijdstip met minder dure prijzen. Voordeelig en gewenscht kan dit voor den Staat niet zijn.

Eene dergelijke beschouwingswijze heeft voor ons land meer dan theoretische waarde. Weliswaar is de bankhulp voor het onderbrengen der staatsleeningen

slechts eene betrekkelijk geringe geweest, toch kan de overtuiging niet gekoesterd worden, dat onze oorlogs- en crisiskosten door nieuwe kapitaalsvorming zijn opgebracht. Op de oorzaken der tegenwoordige schijnbare geldruimte willen wij voor het oogenblik niet ingaan, thans zij het genoeg te wijzen op het feit, dat een groot deel van het in normale tijden in waren belegde kapitaal dan weg naar de effectenmarkt gevonden heeft. Keert bij wederkeer van normale tijden dit kapitaal naar zijn oorsprong terug, dan pas zal blijken welk deel onzer oorlogsconsumptie betaald is door verhooging onzer kapitaalsproductie.

Een tweetal jaren geleden was er in ons land een algemeene beweging voor eene heffing in eens. De ongedacht lange duur van den oorlog heeft de onmogelijkheid daarvan doen inzien. Wil ons land ook na den oorlog economisch sterk blijven, dan mag nimmer vergeten worden, dat strenge bezuiniging der individueele uitgaven noodig is om spoedig over de crisislasten heen te komen. Kan dit niet langs vrijwilligen weg geschieden, dan kunnen drastische verhoogingen der belastingen daartoe medewerken.

Onze staatsleeningen worden grotendeels in consumptie verbruikt en vormen geen actief post in ons volksvermogen. In tijden van schijnbare geldweelde wordt dit wel eens vergeten. Het is van groot belang, dat deze dwaling in breede lagen van ons volk ingezien wordt en alle krachten aangewend worden om deze fictieve actiefpost uit de balans van ons volksvermogen te doen verdwijnen.

d. B.

INDEX-CIJFERS.

Na de groote sprongen die het index-cijfer sedert September van het vorige jaar gemaakt heeft, vertoont de uitkomst voor Mei in verhouding slechts eene geringe stijging. Hier volgt de gewone tabel:

Data	Granen en vleesch	Ander voedsel- en genotm.	Wefstoffen.	Delfstoffen.	Diversen: oliën, hout, rubber, ens.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5) . .	500	300	500	400	500	2200	100,0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119,2
1 April „	560	350 1/2	626 1/2	493	567	2597	118,0
1 Juli „	565 1/2	345	616	471 1/2	551	2549	115,9
Einde Juli „	579	352	616 1/2	464 1/2	553	2565	116,6
„ Aug. „	641	369	626	474	588	2698	122,6
„ Sept. „	646	405	611 1/2	472 1/2	645	2780	126,4
„ Oct. „	656 1/2	400 1/2	560	458	657	2732	124,2
„ Nov. „	683	407 1/2	512	473	684 1/2	2760	125,5
„ Dec. „	714	414 1/2	509	476	686 1/2	2800	127,3
„ Jan. 1915	786	413	535	521	748	3003	136,5
„ Febr. „	845	411	552 1/2	561 1/2	761	3131	142,3
„ Mrt. „	840	427	597	644	797	3305	150,2
„ April „	847	439 1/2	594 1/2	630	816	3327	151,2
„ Mei „	893	437	583	600	814	3327	151,2
„ Juni „	818	428	601	624	779	3250	147,7
„ Juli „	838 1/2	440 1/2	603	625	774	3281	149,1
„ Aug. „	841	438 1/2	628	610 1/2	778	3296	149,8
„ Sept. „	809 1/2	470 1/2	667	619 1/2	769 1/2	3336	151,6
„ Oct. „	834	443 1/2	681	631 1/2	781	3371	153,2
„ Nov. „	871 1/2	444	691	667 1/2	826	3500	159,1
„ Dec. „	897	446	731	711 1/2	848 1/2	3634	165,1
„ Jan. 1916	946 1/2	465	782 1/2	761 1/2	884 1/2	3840	174,5
„ Febr. „	983	520 1/2	805 1/2	801 1/2	897 1/2	4008	182,2
„ Mrt. „	949 1/2	503	796 1/2	851	913	4013	182,4
„ April „	970 1/2	511	794 1/2	895	1019	4190	190,5
„ Mei „	1024	529	805	942	1019	4319	196,3
„ Juni „	989	520	794	895	1015	4213	191,5
„ Juli „	961	525	797	881	1040	4204	191,1
„ Aug. „	999 1/2	531 1/2	882	873	1086	4372	198,7
„ Sept. „	1018	536 1/2	937	858 1/2	1073	4423	201,0
„ Oct. „	1124 1/2	543	990 1/2	850 1/2	1087 1/2	4596	208,7
„ Nov. „	1177 1/2	558	1091	850 1/2	1102	4779	217,2
„ Dec. „	1294	553	1124 1/2	824 1/2	1112	4908	223,0
„ Jan. 1917	1310	561	1137	825 1/2	1119 1/2	4953	225,1
„ Febr. „	1312 1/2	581 1/2	1189	829 1/2	1159 1/2	5072	230,5
„ Mrt. „	1346	610 1/2	1226	834 1/2	1283	5300	240,9
„ April „	1362	642	1240	842	1293	5379	244,5
„ Mei „	1376 1/2	648	1261 1/2	839 1/2	1286 1/2	5412	246,0

Het totaalcijfer is 33 punten gestegen; hier tegenover staat eene stijging met 79 punten in April en 228 in Maart. De slotcijfers van Mei in de opeenvolgende jaren beginnende met 1914 tot 1917 zijn: 2562, 3327, 4319 en 5412.

De volgende samenstelling zal het beeld der cijfers verduidelijken.

	Ultimo Mei 1917	Ultimo Juli 1914	Vermeer- dering
Granen en vleesch ..	1376 1/2	579	137
Andere voedingsmidd.	648	352	84
Weefstoffen	1261 1/2	616 1/2	104
Delfstoffen	839 1/2	464 1/2	81
Diversen	1286 1/2	553	132
	5412	2565	111

Aan de aantekeningen van The Economist ontleenen wij nog het volgende:

Voor Mei is er niets dat bijzonder opvalt, behalve de prijsstijging bij vleesch, die meer dan de helft van de vermeerdering in het eindcijfer teweegbracht. De granen waren iets gemakkelijker. De eenige opmerkelijke teruggang bij de subsidiaire voedingsmiddelen vertoonde de prijs van de boter, die terugliep tot eene notering, die het einde van geen enkele maand, sedert Augustus j.l., ons te zien gaf. Bij de weefstoffen-groep klom Amerikaansche middling katoen tot 14.25 d., garen en doek volgde het voorbeeld van het ruwe materiaal. Bij de wol geen verandering. In de groep metalen staat tin vooraan, met avans op £ 248¼ voor standaard, de slotprijs bleef echter onder de hoogste notering der maand. De diversen vragen weinig belangstelling en voor het eerst na 8 maanden is het eindcijfer teruggelopen. De Economist licht nog toe, dat bij de artikelen welke op eenigerlei wijze officieel gecontroleerd worden, de prijs genomen is, waartegen de regeering verkoopt aan handelaren.

Dat de regeering veelal — zoo bijv. bij granen — verre beneden den zelfkostenden prijs verkoopt, houde men hierbij wel in het oog.

DE CANADEESCHE SPOORWEGEN.

Toen wij onlangs ¹⁾ het rapport van de heeren Drayton en Acworth in zake de reorganisatie van het Canadeesche spoorwegsysteem bespraken merkten wij reeds op, dat het advies daarnaast zelfstandig uitgebracht door den derden deskundige, belast met de bestudeering der moeilijkheden, waarin de betrokken maatschappijen verkeerden, slechts in uiterst gecompliceerde termen publiciteit had gekregen. Ook thans nog ontbreekt de volledige tekst van hetgeen de heer A. H. Smith aan het Canadeesche Gouvernement heeft aanbevolen. Gaarne zou men nauwkeurig willen weten, welk standpunt de president van het New York Central System, de eenige practicus op spoorweggebied in de commissie, naast het veringrijpende advies van de meerderheid: alle maatschappijen, met uitzondering van de Canadian Pacific in één systeem, The Dominion Railway Company, onder te brengen, heeft ingenomen. Thans zijn met de mail enkele nadere mededeelingen binnengekomen en deze mogen alsnog worden weergegeven. De heer Smith keurt overheidscontrole op de spoorwegen in iederen vorm af: Het rapport van de meerderheid spreekt wel van de instelling van een onafhankelijke „board of trustees”, maar in het oog van den heer S. levert dit, bij de wijze waarop de concentratie bewerkstelligd zal worden, practisch niet veel verschil met direct staatsbeheer. Wat deze raadsman wel wenschelijk zou vinden is het volgende. Men late de lijnen westelijk van Port Arthur (Lake Superior) aan de Canadian Northern, die op dit gedeelte van haar net met succes opereerde, terwijl men voorts zal moeten vergunnen, dat voornoemde maatschappij de lijnen van de Grand Trunk Pacific, die reeds in het westen van Canada zijn aangelegd, van laatstgenoemde overneemt. Een zelfde overdracht, wat betreft de lijnen der Canadian

¹⁾ Zie No. 74, pag. 401.

Northern naar de Grand Trunk, beveelt de heer Smith voor de spoorwegen van het oostelijk deel des lands aan. Ook in dit advies komt dus tot uitdrukking dat Canada nog niet drie transcontinentale lijnen kan voeden en kan men als de bedoeling van deze verschuiving der operatieterreinen van de maatschappijen die moeilijkheden ondervinden beschouwen: deze verder te ontheffen van de noodzakelijkheid voor hare lijnen een vervoer van Oceaan naar Oceaan tot stand te brengen. Aldus ware aan den wensch van de Grand Trunk voldaan, daar de verplichting ten aanzien van de Grand Trunk Pacific daarmee opgeheven zou zijn.

Alleen de lijnen tusschen North Bay (aan het Lake Nipissing) en Winnipeg of Port Arthur met uitzondering van die der Canadian Pacific mogen in het plan van den heer S. tijdelijk in de handen van het Canadeesche gouvernement overgaan, maar moeten toch weer aan de Canadian Northern of Grand Trunk in exploitatie worden gegeven. Voor de hier bedoelde lijnen, die de brug vormen tusschen het oostelijk en westelijk deel van het Dominion, is een uitzondering gemaakt, daar het territorium dat zij doorsnijden weinig lokaal verkeer oplevert en gelijk hiervoren reeds werd opgemerkt meer dan één schakel tusschen de systemen bij de oost- en bij de westkust voorloopig zijn geld niet kan opbrengen.

In de Statist vinden wij gezegd, dat volgens Mr. Smith de Grand Trunk Railway een voordeelig bedrijf kan opleveren.

In dit verband mag ook aangeteekend worden, dat dezer dagen de Canadian Northern Railway een rapport heeft aangeboden aan de Canadeesche regeering, opgemaakt ten verzoeken der voornoemde maatschappij door eene Amerikaansche commissie. Dit verslag komt eveneens tot eene meer optimistische conclusie den die, welke de heeren Drayton en Acworth uitspreken en acht de Canadian Northern in haar tegenwoordigen vorm levensvatbaar. Zeer zeker waren deze adviseurs, die optreden als „acting for the company” minder objectief in hun oordeel dan de hiervoor aangevoerde raadsliden, maar daarenboven zal het ons niet verwonderen wanneer adviseurs uit de Vereenigde Staten het reeds niet aanbevelenswaardig zullen vinden tot eene reorganisatie te komen, waarbij het Canadeesch nationaal karakter zoo zeer versterkt wordt als bij de voorstellen van de meerderheid der regeeringscommissie het geval is. De meerderheid legde er wat de Canadian Northern betreft bovendien bijzonder den nadruk op, dat deze maatschappij zelf niet de beschikking zal kunnen krijgen over het kapitaal benodigd voor een economisch beheer in de eerstvolgende jaren en hoe gunstig het bedoelde rapport, dat de maatschappij heeft laten uitgaan ook moge luiden, eene weerlegging van deze bewering, die tenslotte feitelijk den doorslag geeft, staat er niet in te lezen.

DE RIJKSMIDDELEN.

De laatstverstreken maand Mei was voor de schatkist een maand vol verrassingen. De opbrengsten van alle middelen bedroegen ruim acht millioen gulden meer dan geraamd was en overtroffen die over Mei 1916 met vier-en-een-half millioen. Wanneer wij nagaan welke bronnen zoo ruim vloeiden, zien wij, dat de inkomstenbelasting in de eerste plaats moet genoemd worden (haar opbrengst ging de raming met f 3.600.000 te boven). Ten tweede de grondbelasting met f 1.160.000 meer. Verder de grillige successie-rechten, die 9 ton meer oprachten, de suiker- en geslachtaccijns met resp. kleine vier en groote drie ton hogere opbrengst. Ook de zegel- en registratierechten droegen (in verband met de invoering van de nieuwe zegelwet en wet op de registratie) het hunne bij; de eerste deden f 1.200.000, de laatste f 770.000 meer in de schatkist vloeien. Zelfs de opbrengst der domeinen overtrof het geraamde bedrag met f 840.000. De invoerrechten en de loodsgelden daarentegen bleven — en dit zal, gezien de strem-

ming van het internationale verkeer, geen verwondering baren — ver ten achter bij het normale opbrengstbedrag.

Treffen wij nu weder de gebruikelijke vergelijking tusschen den loop der middelen gedurende de eerste vijf maanden dezes jaars en dien in hetzelfde tijdvak van 1914, toen de oorlog nog niet woedde en zijn heilloozen invloed nog niet kon doen gevoelen. Zooals bekend, schakelen wij daarbij uit de gevolgen van de invoering der inkomstenbelasting, de toewijzing van een gedeelte der opbrengst van den suikeraccijns aan het Leeningsfonds 1914 en de heffing van het statistiekrecht. In dat geval vinden wij de volgende cijfers:

1917 tijdvak Januari tot en met Mei . . f 67.072.760
1914 " " " " " " " " " " 60.600.092

Stijging f 6.472.668

Deze vermeerdering bedraagt plm. 10,68 pCt. of, per jaar gerekend, 3,56 pCt., welke percentages stijgen tot 12,63 en 4,21 indien de opbrengst der wisselvallige successierechten in beide tijdvakken buiten rekening wordt gelaten (de stijging bedraagt dan f 6.546.780). Aan deze stijging mag echter, wij wezen hierop herhaaldelijk, geen blijvend karakter worden toegekend. Dit springt aanstonds in het oog, wanneer men bedenkt, dat alleen de suiker- en geslachtaccijns te zamen f 4.593.000 en de zegel- en registratierechten te zamen f 4.124.198 meer inbrachten. De stijging is dus voor het grootste deel te danken aan buitengewone omstandigheden.

Ten slotte nog een enkel woord over de crisishellingen. De oorlogswinstbelasting bracht in Mei niet minder dan ruim f 7.450.000 in de schatkist. In totaal leverde zij tot dusver op f 18.382.441,34. Uit de verdedigingsbelastingen op de oorlogswinstbelasting te zamen werd tot dusver in het geheel f 45.869.287 getrokken. Aan opcenten ten behoeve van het Leeningsfonds 1914 werd in de jaren 1915 en 1916 en in het tijdvak Januari tot en met Mei van 1917 geheven f 60.401.119. Om te weten welk bedrag van laatstgenoemde som belasting wegens de buitengewone omstandigheden mag heeten, moet men die som verminderen met de ontvangst uit de opcenten op den suikeraccijns, wyl hoofdsom en opcenten van thans te zamen evenveel bedragen als de hoofdsom alleen vóór de instelling van het Leeningsfonds 1914. Er blijft na die vermindering (f 60.401.119 — f 12.186.629) f 48.214.490. In het geheel is dus aan extra-belasting, in verband met den oorlogstoestand en zijne gevolgen geheven, in de schatkist gevloeid eene som van f 45.869.287 + f 48.214.490 = f 94.083.777.

AANTEKENINGEN.

Een departement van Verkeerswezen. — Onlangs werden in de Maasbode plannen besproken, die in Zwitserland aanhangig zijn voor de instelling van een departement, dat zich zou hebben bezig te houden met de middelen, die het vreemdelingenverkeer kunnen bevorderen en voorts zou hebben toe te zien, dat ondernemingen welke vervoer of huisvesting ten doel hebben aan redelijke eischen beantwoorden. Het blad knoopte er een lezenswaardig betoog aan vast, dat ook hier te lande een centraal lichaam ware in het leven te roepen, hetwelk zich op ruime schaal krachtig met voornoemde taak zou kunnen bezighouden. Wij willen enkele grepen uit het artikel doen, daar wij het onderwerp van veel belang achten. Al zal wel niet spoedig het tourisme voor ons land een beslissenden invloed op de betalingsbalans krijgen als bijv. bij Italië het geval is, toch zal door den oorlog voor ons, met verstandige directie, van dit bedrijf heel wat te maken zijn. Immers ongetwijfeld zal ten aanzien der keuze van een reisdoel nog vele jaren na den huidige strijd de oorlogsverbitting, bij de vijanden van het oogenblik, een groot gewicht in de schaal leggen. Dan vergete men verder niet, dat het ontvangen van tourists, een uiterst economisch

bedrijf is: de aan te bieden waar — in de eerste plaats het natuurschoon zelve — is in het algemeen zonder meer voorradig, of eischt toch uit anderen hoofde hare voorziening. De Maasbode zegt het volgende:

Nu is het oogenblik gekomen om de aandacht te vestigen op het reizigersverkeer in het algemeen en het vreemdelingenbezoek in het bijzonder. Uit allerlei berichten blijkt, dat na den oorlog de Centrale Rijken zullen trachten te bereiken, dat de ingezetenen hunne vacanties in de eerste plaats doorbrengen binnen de landsgrenzen. De bewoners der geallieerde Staten zullen over en weer nader kennis willen maken met die rijken, binnen welke grenzen velen hunner „den grooten tijd” hebben meegedeeld en waarvan zij in de laatste jaren zooveel gehoord hebben. En aan de weinige neutrale landen zullen weinigen denken.

Wel is waar zullen de thans afgebroken handelsbetrekkingen tusschen de nu vijandige kooplieden op neutraal terrein 't gemakkelijkst aangeknoopt worden, doch wij moeten ook trachten den stroom van vreemde plezierreizigers tot ons te lokken. Doch er is meer, ons eigen land dienen wij nog voor menigen Hollander te ontsluiten.

In de eerste plaats is het noodig meer eenheid te brengen in de reclame in het buitenland te maken. Wij kunnen de aandacht van den vreemdeling vragen voor onze waterrijke oorden, voor ons stedenschoon, doch dan dienen wij dat op artistieke wijze in beeld te brengen en die platen in het buitenland te verspreiden. Voor dit alles is geld, veel geld noodig en de noodige sommen kunnen alleen door samenwerking bij elkaar gebracht worden. Talrijke verenigingen zijn er in ons land, die belang hebben bij een druk vreemdelingenbezoek, wien het echter aan middelen ontbreekt om zelfstandig voldoende reclame in het buitenland te maken, b.v. de talrijke Stoomtramwegen, de Bond van Vereenigingen tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer, de Bond van Hotelhouders, de vereeniging „Jaarbeurs” enz., zij alle zullen ongetwijfeld een verkeersdepartement steunen. Dit departement moet ook zijne aandacht aan het hotelwezen wijden, niet geheel ten onrechte spreekt men vaak in het buitenland van het „dure verblijf” in ons land. Vooral in kleinere plaatsen biedt men vaak den reiziger wel een hooge rekening, doch weinig comfort aan.

Duikbootresultaten. — In het nummer van 16 Mei j.l. gaven wij een staatje van de resultaten van den duikbootoorlog loopende tot April d.a.v., afkomstig uit Duitsche bron, thans publiceert de Times een overzicht, samengesteld uit de mededeelingen van de Britsche admiraliteit, dat zeer zeker naast de Duitsche opgaven belangstelling verdient.

	In- en uitklaringen alle landen	Britsche schepen		
		gezonken	waarvan 1.600 ton en hooger	tevergeefs aangevallen
Week tot 25 Feb.	4.541	27	16	16
Totaal Maart				
(4 weken)	18.777	133	65	58
Totaal April				
(5 weken)	24.775	223	133	106
Week tot 6 Mei.	4.873	56	19	32
„ „ 13 „	5.120	27	19	15
„ „ 20 „	5.423	31	19	12
„ „ 27 „	5.487	21	18	17
Totaal Mei				
(4 weken)	20.903	135	75	74
Week tot 3 Juni.	5.335	22	14	13

De marine-correspondent van de Times geeft de volgende verklaring voor de afnemende resultaten. Duitschland wilde oogenblikkelijk met de nieuwe strijdwijze grooten indruk maken en werd alles er op gezet schepen tot zinken te brengen, weldra verkeerde het onderzeesche materiaal in een toestand dat reparaties noodzakelijk waren en de bemanningen rust behoeften van het zenuwafmattende werk. Waar bovendien, in de veronderstelling van den autoriteit die hier aan het woord is, de booten die tijdens den oor-

log gebouwd zijn niet zoo grondig van constructie zijn als met het oude materiaal het geval is, moeten de reparaties in het algemeen omvangrijker zijn en blijven de booten daardoor langer uit de vaart. Deze veronderstelling is vermoedelijk niet geheel van juistheid ontbloomt, maar men verlieze toch niet uit het oog, dat blijkens de getallen het aantal schepen dat zich in Engelsche wateren bevond in de afgelopen maand aanmerkelijk is afgenomen en de vermindering der duikboot-resultaten relatief dan ook niet heel groot is.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Distributie van kunstmest. Volgens mededeeling van de Kunstmest-commissie zal de tweede distributie van de bestelde Chili-salpeter ten behoeve van de bemesting voor den oogst 1916/17 worden voortgezet. Deze distributie zal plaats hebben in de provinciën Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Friesland en Noord-Brabant (Westelijk deel) en wel tot een hoeveelheid van 30 pCt. van de goedgekeurde aanvragen. De prijs blijft bepaald op f 24 per 100 K.G., bruto voor netto in origineele zakken, franco langs boord van het zeeschip (stuwloon voor rekening van de ontvangers), terwijl bij levering uit de opslagplaatsen der commissie, deze prijs zal zijn vrij uit schaal.

Aan de bestellers van zwavelzuren ammoniak in de provinciën Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Limburg en Noord-Brabant (Oostelijk deel) zal in verband met den onvoldoenden voorraad dit artikel niet kunnen worden toegewezen. Evenwel zal voor deze bestellers een verdere distributie van Chili-salpeter plaats hebben, ter grootte van 30 pCt. der thans goedgekeurde bestellingen. De prijs hiervoor bedraagt f 25, condities als boven.

Ook zal een aanvang worden gemaakt met een derde distributie van de bestelde Chilisalpeter voor oogst 1916/17 en wel tot een hoeveelheid van 25 pCt. van elke goedgekeurde aanvraag. De prijs der salpeter is voor deze distributie bepaald op f 35 per 100 K.G.

Ten slotte deelt de Kunstmest-commissie mede, dat na afloop van de derde distributie van Chili-salpeter aan bestellers van die meststof en na afloop van de distributie van Chilisalpeter aan bestellers van zwavelzuren ammoniak, geen verdere distributie van Chilisalpeter, superfosfaat, zwavelzuren ammoniak of ammoniak super ten behoeve van de bemesting van den oogst 1916/17 zullen plaats hebben. Belanghebbenden worden met nadruk gewezen op het te verwachten groote tekort aan stikstofmest voor de bemesting van den oogst 1917/18; in verband daarmee wordt hen aangeraden met de ter beschikking gestelde hoeveelheden Chilisalpeter zoo zuinig mogelijk te zijn en van de ontvangen partijen niet meer te gebruiken dan strikt noodzakelijk is. Onder deze omstandigheden wordt den ontvangers ook vergund de toegewezen partijen niet meer voor den oogst 1916/17 te gebruiken, doch die te bewaren voor den volgende oogst.

Overdoen of verhandelen van de ontvangen hoeveelheden Chilisalpeter is in elk geval verboden.

Uitvoer van aardappelen. In weerwil van het oogenblikkelijk tekort aan aardappelen zal gedurende de loopende maand nog eenigen export van aardappelen van den ouden oogst en waarschijnlijk van den nieuwen oogst moeten toegestaan worden. Deze maatregel houdt verband met den invoer van steenkolen. Voor aanvoer van steenkolen is Nederland thans vrijwel geheel aangewezen op Duitsland en België; wil deze eenigszins verzekerd zijn, dan dient van Nederlandsche zijde eenige tegemoetkoming te worden betoond. Dit kan geschieden door eenige export van vroege aardappelen naar Duitsland toe te staan. Echter moet eerst nog een deel van het klein overschot van winteraardappelen worden uitgevoerd, teneinde het Landbouw-Export Bureau in de gelegen-

heid te stellen te voldoen aan een met Engeland aangegane verplichting, terwijl van de aardappelen van den nieuwen oogst waarschijnlijk aanvankelijk de helft van den aanvoer op de veilingen uitgevoerd zal worden en de helft voor binnenlandsch verbruik beschikbaar is.

Vroege aardappelen. Door den Minister van Landbouw, enz. is tot en met 19 dezer verboden de aflevering en het vervoer van vroege aardappelen. Het verbod is niet van toepassing op de aflevering en het vervoer van partijen, gedekt door een vervoerbewijs, afgegeven door de Rijkscmissie van Toezicht op de Vereeniging „Groenten-Centrale”, of binnen de grenzen der gemeente, waar de aardappelen zich bevinden op den datum van vaststelling der distributieregeling.

MAANDCIJFERS. OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN. (In Guldens).

	Mei 1917	Vijf eerste maanden van 1917	Vijf eerste maanden van 1916
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting	2.526.822	5.779.020	5.896.244
Personeele belasting ..	1.197.553	1.893.770	2.300.012
Inkomstenbelasting ..	6.378.006	23.375.295	17.086.332
Vermogensbelasting ..	215.326	1.315.147	1.069.597
<i>Accijnzen.</i>			
Suiker	2.343.095	11.511.716	12.008.342
Wijn	18.074	425.796	391.007
Gedistilleerd	2.416.450	12.369.474	10.636.637
Zout	112.569	938.365	918.543
Bier en azijn	88.921	564.399	627.384
Geslacht	891.691	4.212.059	3.905.401
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrechten	1.796.966	4.740.827	3.150.876
Registratierechten	1.436.291	5.710.971	4.049.698
Hypotheekrechten	159.974	601.226	400.386
Successierechten	2.302.018	8.713.995	6.395.715
<i>Invoerrechten</i>			
Formaatzegel	964.377	4.917.316	7.396.529
.....	48	1.425	11.156
<i>Gouden en zilveren werken</i>			
Belasting	52.636	277.220	251.971
Essaailoon	50	322	216
Statistiekrecht	159.909	705.631	—
<i>Mijnen</i>	—	—	13.514
<i>Domeinen</i>	998.721	1.696.045	948.913
<i>Staatsloterij</i>	17.222	235.080	235.394
<i>Jacht en visscherij</i>	252	1.750	1.827
<i>Loods gelden</i>	38.103	179.642	356.715
Totaal	24.145.074	90.166.491	78.052.414

OPCENTEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Mei 1917	Vijf eerste maanden van 1917	Vijf eerste maanden van 1916
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting	507.157	1.159.425	1.020.919
Personeele belasting ..	287.181	479.720	514.950
Inkomstenbelasting	2.162.262	7.926.261	5.705.552
Vermogensbelasting ..	71.647	435.537	292.642
<i>Accijnzen.</i>			
Suiker	468.619	2.302.343	2.401.668
Wijn	3.615	85.159	78.201
Gedist. (binn.- en buitl.)	241.645	1.236.947	1.063.664
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrecht van buitl. eff.	161.084	428.455	221.783
Registratierechten	146.670	570.735	402.686
Hypotheekrechten	15.971	59.966	39.632
Totaal	4.065.851	14.684.548	11.741.697

BELASTINGEN IN VERBAND MET DE BUITEN- GEWONE OMSTANDIGHEDEN.

	Mei 1917	Vijf eerste maanden v. 1917
Oorlogswinstbelasting	7.452.790	18.341.801
Verdedigingsbelasting Ia	195.406	1.247.217
Verdedigingsbelasting Ib	2.236.176	8.820.478
Verdedigingsbelasting II	3.699.232	12.323.791
Totaal	13.583.604	40.733.287

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	16 Juni 1917	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels.	4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bank { Bel. Binn. Eff.	4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14
{ Vrsch. in R.C.	5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14
Bank van Engeland	5 " 6 Apr. '17	3 " 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " 9 Nov. '16	4 1/2 " 6 " '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië . . .	5 " 1 Juni '16	5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3—4 1/2 —	—
Javaasche Bank	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call- money
	Part. disconto	Prolon- gatie				
16 Juni '17	2	2 1/2-3	4 15/16	4-5/8	—	5-5 1/2
11-16 J. '17	2	2 1/4-3	4 3/4-5/8	4-5/8	—	4-5 1/2
4-9 Juni '17	1 7/8-2	2-2 1/4	4 23/32	4-5/8	—	3 1/2-4
28 M.-2 J. '17	1 7/8-2 7/8	2 1/4-3/4	4 23/32	4-5/8	—	2 1/2-4 1/4
12-17 J. '16	1 7/8-2	2 1/2-3	4 9/16-5 5/8	3 3/4-4 5/8	—	2 3/4-3 1/2
14-19 J. '15	2 7/8	3 1/2-3/4	2 7/8-3 3/8	—	—	1 7/8-2
20-24 Jul. '14	3 1/8-3 1/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteering van 1 Juni 1917.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
11 Juni 1917 ..	11.53 3/4	34.40	42.37 1/2	2.42 3/8
12 " 1917 ..	11.54	33.75	42.35	2.42 1/4
13 " 1917 ..	11.54 3/4	32.85	42.40	2.42 3/8
14 " 1917 ..	11.56	32.12 1/2	42.35	2.42 1/2
15 " 1917 ..	11.56 1/2	32.20	42.30	2.42 3/8
16 " 1917 ..	11.56 1/2	33.—	42.32 1/2	2.42 3/4
Laagste der week	11.53	31.80	42.25	2.42
Hoogste " "	11.56 3/4	34.55	42.45	2.42 7/8
9 Juni 1917 ..	11.53 3/4	34.30	42.32 1/2	2.42 1/8
2 " 1917 ..	11.57	36.35	42.50	2.43
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitser- land	Weenen	Kopen- hagen	Stock- holm	Batavia telegrafsch
16 Juni 1917	49.—	21.—	70.30	73.30	99 3/4-100 1/2
Laagste d. w.	48.22 1/2	20.25	70.—	72.80	—
Hoogste " "	49.10	21.95	70.40	73.40	—
9 Juni 1917	48.30	21.32 1/2	70.20	72.90	99 3/4-100 1/2
2 " 1917	48.27 1/2	23.40	70.10	73.12 1/2	99 3/4-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De koers voor Londen was gedurende de geheele week vast en een verbetering van circa 3 cent kon plaats vinden. Aanvankelijk was ook Parijs zeer gevraagd; in de 2e helft der week ging het avance echter weder verloren en het slot was zelfs, onder invloed van de stijging, die te Parijs in den Londenkoers plaats vond, circa 1 % lager dan bij het begin der week. Cable New-York was zeer gezocht; de noteering liep op van 242 3/8 tot 242 3/4. De Marken en Kronen waren, zooals reeds elders vermeld, sterk aangeboden. Berlijn daalde van 34,30 na de kleine reactie van Maandag op 34,55, tot 31,80. Weenen 21,95—20,30, waarna beide weder iets opkwamen op circa 33 en 21. Zwitserland was sterk gevraagd, omdat de daling voor Berlijn en Weenen daar nog sterker was. De koers steeg van 48.35 tot 49. Skandinavie om dezelfde reden eveneens vaster. Kopenhagen 70,15—70,30; Stockholm 72,87 1/2—73,30. Roebels waren ook deze week weder sterk aangeboden 59—53. Spanje wederom hooger ± 55,50—57,50.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in frs. p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in frs. per gld.)
16 Juni 1917	4.76.45	5.75 1/4	nom.	41 1/4
Laagste d. week..	4.76.45	5.73 1/4	—	41 1/8
Hoogste " " . .	4.76.45	5.75 1/2	—	41 1/2
9 Juni 1917	4.76.45	5.73 1/4	nom.	41 1/4
2 " 1917	4.76.50	5.72	nom.	41 1/8
Muntpariteit	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings- eenheden	19 Mei 1917	5 Juni 1917	Tijdperk 6—11 Juni		11 Juni 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/2	97 1/2	97 1/2
B. Aires	d.p.gd.pes.	50	49 7/8	49 9/16	50 3/4	50 1/2
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 3/8	1/4 3/8	1/4 1/4	1/4 5/16	1/4 3/8
Hongkong	id. p. \$	2/4 1/2	2/4 3/4	2/4 3/4	2/5	2/5
Lissabon	d.p.escudo	31 1/8	31 1/8	30 3/4-1 1/2	30 3/4-1 1/2	31 1/8
Madrid	Peset. p. £	21.50	20.92	20.40	20.95	20.46
Montevideo	d.p.peso	55 1/4	55 3/8	55 1/8	55 15/16	55 11/16
Montreal	\$ per £	4.77 1/2	4.76 1/2	4.76	4.76 3/4	4.76 1/4
Petrograd	R. p. £ 10	170 1/4	184 1/4	181	197	194
R.d.Janeiro 1)	d.p.milr.	13 3/4	13 21/32	13 17/32	13 21/32	13 3/8
Rome	Lires p. £	33.32	33.55	33.47	33.58	33.51
Shanghai	sh/d.p.tael	3/6 1/2	3/7	3/7	3/7 1/2	3/7 1/2
Singapore	id. p. \$	2/4 3/16	2/4 1/16	2/4	2/4 5/32	2/4 3/32
Valparaiso 1)	d.p.pap.p.	11 15/16	11 11/32	11 15/16	12 5/32	12 3/32
Yokohama	sh/d.p.yen	2/1 3/8	2/1 7/16	2/1 7/16	2/1 13/16	2/1 10/16

1) Noteeringen op 90 dagen.

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Noteering te Londen.		te New York.
16 Juni 1917	39 1/16	77
9 " 1917	37 9/16	75 3/4
2 " 1917	38 1/8	75 1/8
26 Mei 1917	37 7/8	74 3/8
19 " 1917	37 3/8	74 3/8
17 Juni 1916	30 1/2	63 7/8
19 Juni 1915	23 3/8	49 1/8
20 Juli 1914	24 13/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 16 JUNI 1917.

Activa.		
Binnenl. Wis-	H.-bk. f 43.464.194,72 ^{1/2}	
sels, Prom.,	B.-bk. „ 270.206,89	
enz. in disc.	Ag.sch. „ 9.407.185,82	f 53.141.587,43 ^{1/2}
Papier o. h. Buitenl. in		
disconto	—	
Idem eigen portef. f	7.055.219,—	
Af: Verkocht maar voor		
de bk. nog niet afgel. „	—	„ 7.055.219,—
Beleeningen		
incl. vrsch.	H.-bk. f 45.041.219,85 ^{1/2}	
in rek.-crt.	B.-bk. „ 2.701.559,60 ^{1/2}	
op onderp.	Ag.sch. „ 35.494.722,15	f 83.237.501,61
Op Effecten	f 78.440.801,61	
Op Goederen en Spec. „	4.796.700,—	„ 83.237.501,61
Voorschotten a. h. Rijk		„ 11.809.929,68 ^{1/2}
Munten Muntmateriaal		
Munt, Goud	f 57.445.985,—	
Muntmat. Goud	„ 545.169.637,91 ^{1/2}	
	f 602.615.622,91 ^{1/2}	
Munt, Zilver, enz. „	7.572.877,38 ^{1/2}	
Muntmat. Zilver ..	—	„ 610.188.500,30
Effecten		
Bel. v. h. Res.fonds. f	5.188.306,—	
id. van ^{1/8} v. h. kapit. „	3.940.905,62 ^{1/2}	„ 9.129.211,62 ^{1/2}
Geb. en Meub. der Bank	„ 1.465.000,—	
Diverse rekeningen	„ 60.294.630,52 ^{1/2}	f 836.321.580,18
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	„ 5.234.534,18 ^{1/2}	
Bankbiljetten in omloop	„ 741.257.465,—	
Bankassignatiën in omloop	„ 3.305.915,19	
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f —	
Van anderen	„ 64.710.585,99	„ 64.710.585,99
Diverse rekeningen	„ 1.813.079,81 ^{1/2}	f 836.321.580,18

Beschikbaar metaalsaldo	f 447.376.137,65 ^{1/2}
Op de basis van ^{2/3} metaaldekking	„ 285.521.344,42
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is ..	„ 2.236.880.685,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's		103.492,32
Buitenlandsche wissels		77.550,—
Beleeningen		2.060.933,98 ^{1/2}
Goud	8.187.397,94	
Zilver	152.887,13 ^{1/2}	
Bankbiljetten		8.336.455,—
Part. Rek.-Crt. saldo's ..	15.608.557,04 ^{1/2}	

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	16 Juni 1917	9 Juni 1917
Aan schatkistpromessen..	f 126.960.000,—	f 140.190.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 40.000.000,—	„ 40.000.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 121.808.000,—	„ 121.808.000,—
Aan zilverbons	„ 20.655.876,50	„ 20.605.827,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank-biljetten	Andere opeischbare schulden
16 Juni 1917	602.616	7.573	741.257	68.016
9 „ 1917	594.428	7.420	749.594	50.828
2 „ 1917	596.314	7.497	757.088	51.967
26 Mei 1917	596.273	7.393	750.550	68.471
19 „ 1917	596.180	7.129	757.339	59.484
12 „ 1917	595.635	7.022	767.982	42.903
5 „ 1917	596.027	6.961	785.419	54.812
28 April 1917	596.527	6.858	773.592	62.604
21 „ 1917	591.059	6.900	755.256	79.160
14 „ 1917	590.555	6.856	755.372	80.222
7 „ 1917	590.529	6.680	752.563	73.753
31 Maart 1917	590.515	6.917	745.649	79.535
24 „ 1917	591.015	7.011	729.111	94.210
17 Juni 1916	548.614	7.615	639.001	84.802
19 Juni 1915	331.914	2.568	482.503	55.920
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.427	6.198

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar metaalsaldo	Dekkingspercentages
	Totaal	Hiervan Schatkistpromessen rechtstreeks			
16 Juni 1917	53.142	40.000	83.238	447.376	75
9 „ 1917	53.245	40.000	85.298	440.806	75
2 „ 1917	57.813	44.000	91.120	441.043	75
26 Mei 1917	69.561	55.000	85.307	438.932	74
19 „ 1917	68.712	54.000	86.567	439.016	74
12 „ 1917	71.345	55.000	88.760	439.551	74
5 „ 1917	88.126	70.000	93.061	434.013	72
28 April 1917	85.942	69.000	88.693	435.216	72
21 „ 1917	78.980	62.000	89.044	430.156	72
14 „ 1917	77.830	60.000	88.379	429.372	71
7 „ 1917	77.681	60.000	87.316	431.025	72
31 Mrt. 1917	77.537	60.000	86.848	431.495	72
24 „ 1917	78.052	60.000	84.953	432.462	73
17 Juni 1916	40.156	20.400	74.521	410.638	77
19 Juni 1915	74.229	31.500	124.704	226.347	62
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van ^{2/3} metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank-biljetten	Andere opeischb. schulden
7 April 1917	72.580	23.088	153.580	35.750
31 Maart 1917	71.932	23.468	154.052	36.883
17 „ 1917	70.768	22.749	157.573	35.236
10 „ 1917	71.353	22.957	161.927	32.618
1 April 1916	47.028	34.073	144.987	29.407
3 April 1915	30.776	29.213	114.694	13.562
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaalsaldo	Dekkingspercentages
7 Apr. 1917	6.592	38.842	47.362	6.357	58.671	51
31 Mrt. 1917	6.528	38.539	48.271	7.032	57.780	50
17 „ 1917	6.474	38.045	50.187	9.005	55.515	49
10 „ 1917	6.391	36.709	52.870	8.484	55.985	49
1 Apr. 1916	6.327	17.074	47.895	26.458	46.222	46
3 Apr. 1915	5.150	5.677	34.588	3.208	34.338	51
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van ^{2/3} metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.
OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Ander opeischb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
24 Maart 1917 ..	762	1.043	1.104	939	360
17 „ 1917 ..	750	1.053	1.048	939	281
10 „ 1917 ..	737	1.083	1.002	940	265
3 „ 1917 ..	735	1.090	969	948	259
25 Maart 1916 ..	970	895	835	928	560
27 Maart 1915 ..	1.259	990	1.331	821	646
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 6 JUNI 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 71.131.475	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion „ 52.681.475
£ 71.131.475	£ 71.131.475

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 45.247.406
Rest „ 3.182.288	Other securities „ 106.749.030
Public deposits „ 47.998.697	Notes „ 32.165.730
Other deposits „ 120.797.972	Gold and silver coin „ 2.406.090
Seven-day and other bills.. „ 36.299	
£ 186.568.256	£ 186.568.256

Door het uitblijven der Engelsche bladen konden de cijfers van den laatsten weekstaat hierboven niet worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
14 Juni 1917	55.357	38.779	***	***	***
6 „ 1917	55.087	38.966	158.828	28.500	129.643
30 Mei 1917	55.100	39.015	159.103	28.500	127.987
23 „ 1917	55.076	38.696	157.045	28.500	125.878
14 Juni 1916	61.578	35.355	120.551	28.500	84.720
16 Juni 1915	56.530	32.947	45.642	28.500	9.586
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
14 Juni '17	45.208	113.124	49.784	125.855	35.029	19,94
6 „ '17	45.247	106.749	47.999	120.798	34.572	20,48
30 Mei '17	45.080	115.055	57.439	119.481	34.535	19,50
23 „ '17	45.044	117.611	47.120	131.604	34.830	19,50
14 Juni '16	42.187	70.703	52.264	87.541	44.672	31 1/2
16 Juni '15	51.043	139.489	113.042	101.759	42.033	19 1/2
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKSBANK.

STAAT VAN 15 JUNI 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.583.180.000
davon Goldbestand	„ 2.533.349.000
Reichs- en Darlehenskassenscheine.....	„ 527.448.000
Noten anderer Banken	„ 5.163.000
Wechsel	„ 9.474.203.000
Lombardforderungen	„ 10.200.000
Effekten.....	„ 99.929.000
Sonstige Aktiva	„ 1.078.146.000
Grundkapital.....	„ 180.000.000
Reservefonds	„ 90.137.000
Notenumlauf	„ 8.224.024.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten..	„ 4.816.296.000
Sonstige Passiva	„ 467.812.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Circu- latie	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
15 Juni 1917	2.583.180	2.533.349	527.448	8.224.024	38
7 „ 1917	2.574.484	2.533.316	483.115	8.255.124	37
31 Mei 1917	2.567.128	2.533.211	446.696	8.285.154	36
23 „ 1917	2.561.582	2.533.168	522.360	8.132.076	38
15 Juni 1916	2.501.005	2.464.934	281.831	6.636.519	42
15 Juni 1915	2.433.468	2.382.215	263.669	5.244.018	51
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Reb. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitge- geven	In kas bij de Reichs- bank
15 Juni 1917	9.474.203	4.816.296	***	***
7 „ 1917	9.250.165	4.509.604	4.716.500	466.400
31 Mei 1917	9.364.504	4.538.163	4.662.500	431.600
23 „ 1917	9.220.050	4.640.678	4.573.700	504.500
15 Juni 1916	5.783.846	1.828.551	1.542.000	238.700
15 Juni 1915	4.294.119	1.508.015	968.000	227.000
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	*Buit.gew. voorsch. o/d. Staat
14 Juni '17	5.311.899	2.064.775	258.107	756.840	10.600.000
7 „ '17	5.278.511	2.033.740	257.742	774.207	10.600.000
31 Mei '17	5.273.661	2.033.741	257.601	766.576	10.500.000
24 „ '17	5.269.156	2.033.740	257.493	660.437	10.400.000
15 Juni '16	4.750.509	—	348.782	620.300	7.800.000
17 Juni '15	3.921.220	—	373.979	780.166	5.900.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitge- stelde Wissels	Belee- ning	Bankbil- jetten	Reb. Crt. Parti- culieren.	Reb. Crt. Staat
	503.097	1.208.772	1.141.740	19.793.987	2.593.971	34.448
493.658	1.316.321	1.131.756	19.779.898	2.740.701	75.441	
522.161	1.221.257	1.120.569	19.479.437	2.628.109	127.233	
462.395	1.231.625	1.128.453	19.394.509	2.628.814	81.205	
392.233	1.488.585	1.219.307	15.746.680	2.048.342	53.561	
257.452	2.304.170	626.093	12.043.646	2.215.647	131.951	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.560	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Tegoe <i>d</i> i <i>h</i> b <i>u</i> i- t <i>e</i> nland	Zil- ver	Schat- kistbil- jetten	Dis- conto's en belee- ningen	Circu- latie	Rek. Cour- rant
5 Juni '17	1.481	2.119	120	9.182	1.350	11.889	2.362
31 Mei '17	1.480	2.119	123	9.054	1.295	11.765	2.399
14 „ '17	1.478	2.119	119	9.101	1.014	11.457	2.376
6 „ '17	1.480	2.119	123	9.243	964	11.316	2.598
29 Mei '16	1.541	1.409	66	3.520	1.215	6.286	1.789
29 Mei '15	1.574	139	55	1.592	1.258	3.416	1.530
21 Juli '14	1.601	144	74	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balanssen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buiteni. saldi	Beleen. van buiteni. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
7 Juni 1917	382.036	87.635	480.000	83.377	916.045	107.131
31 Mei 1917	382.327	87.614	480.000	81.134	913.870	107.341
24 „ 1917	381.754	87.543	480.000	73.042	913.401	99.173
17 „ 1917	382.262	87.368	480.000	76.828	917.730	98.999
8 Juni 1916	247.902	66.228	480.000	60.062	701.763	147.819
10 Juni 1915	78.527	12.123	280.000	29.592	293.259	106.824

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Perce <i>n</i> - tage ¹⁾
18 Mei '17	540.992	27.442	145.023	935.626	24.648	66,2
11 „ '17	561.287	36.149	136.689	983.147	23.975	66,9
4 „ '17	577.697	39.415	119.787	851.011	18.974	67,4
27 Apr. '17	522.236	30.340	106.443	819.474	18.226	68,6
19 Mei '16	326.608	17.697	71.955	503.497	9.754	66
21 Mei '15	243.376	36.832	34.626	295.038	10.859	81

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST
MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserva
16 Juni '17	666.360	3.745.930	29.590	3.801.270	50.100
9 „ '17	684.930	3.793.990	29.230	3.747.360	60.950
2 „ '17	738.580	3.809.600	29.180	3.718.650	113.820
26 Mei '17	762.210	3.833.540	28.790	3.670.020	133.880
17 Juni '16	642.290	3.448.880	31.560	3.324.700	80.010
19 Juni '15	612.690	2.543.690	37.940	2.473.580	196.500
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 ¹⁾

¹⁾ Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 18 Juni 1917.

In de afgelopen week zijn de resultaten bekend geworden van de inschrijvingen voor de Nationale Militie in Amerika; meer dan 10.000.000 man hebben zich aangemeld, van welk aantal voorloopig circa 500.000 als expeditie-leger uitgerust zullen worden. Het is natuurlijk nog niet te zeggen, welke gevolgen deze versterking van de geallieerde legertroepen met zich zal brengen. Stockholm heeft nog niet gegeven, wat vrijwel de gansche wereld met zoo innige hoop verlangde. Wij bedoelen hier niet te zeggen, dat men vanuit Stockholm de victorie van den vrede verwachtte, doch wel vertrouwde men vandaar te zien komen de krachtige actie van het internationaal georganiseerde socialisme, dat de lijnen zou aangeven, langs welke de vrede binnengehaald zou kunnen worden. Nu is het weliswaar nog niet de tijd, om alle hoop op te geven, doch minder is deze wél geworden na de beschouwingen, die in de socialistische partijen der onderscheiden landen over de Stockholmsche conferentie zijn gehouden. Met wantrouwen treedt men veelal elkaar tegemoet en wantrouwen is stellig niet de meest geschikte bodem voor het opkweken van het teere plantje van den vrede. Toch bestaat er nog een kans, dat de Stockholmsche conferentie succes zal hebben. De voortdurende ministerwisselingen en de uitspraken van den „Raad van Arbeiders en Soldaten” doen vermoeden, dat getracht wordt het land te ontrukken aan den oorlog. Nu genoemde Raad besloten heeft deel te nemen aan de conferentie is het niet onmogelijk, dat daar een vredesprogram zal worden openbaar gemaakt.

Onder den invloed van de overigens niet ingrijpende veranderingen op het tooneel van den oorlog en het succes der militie-inschrijvingen in de Vereenigde Staten, waarbij later nog gekomen is het welslagen der oorlogsleening (de eerste tranche ad 2 milliard dollar van het totaal ad 5 milliard) heeft de markt te New York van een vaste stemming blijk gegeven. Wel heeft men zich in de laatste dagen der afgelopen week eenigszins ongerust gemaakt over het duurder wordende geld in verband met de te verwachten stortingen op de oorlogsleening, doch over het algemeen liet men zich meer leiden door overwegingen van patriottischen aard. Een sterk voorbeeld van dit laatste leveren de diverse dividendverklaringen van industriële maatschappijen ten gunste van het Amerikaansche Roode Kruis. De aandeelhouders verkrijgen hiervan natuurlijk niet het minste voordeel, doch een geanimeerde houding voor de betrokken waarden is niettemin wel te verklaren, doordat een bewijs voor de krachtige positie van de ondernemingen wordt geleverd. Het schijnt ook, dat de aanvankelijke berichten omtrent leveranties aan de Regeering tot extra lagen prijs sterk overdreven zijn geweest, zoodat de industrieën, die dergelijke opdrachten hebben ontvangen of nog tegemoet kunnen zien, zool niet de zeer groote winsten van de afgelopen jaren, dan toch in ieder geval aanmerkelijke overschotten zullen kunnen behalen. Meer en meer gaat men zich in de Unie natuurlijk toeleggen op de zuivere „oorlogs”-industrie en dit is in het tegenwoordig stadium der nijverheid een groote stimulans voor de algemeene bedrijvigheid. Fabrieken en andere ondernemingen toch hebben zich in den loop van de achter ons liggende drie jaren geheel ingericht op het produceeren van oorlogsmateriaal in zijn verschillende vormen en de behoeften van het eigen land verzekeren nu een flink afzetgebied, waar eerst het gevaar bestond, dat men zich plotseling weder op de oude productie-methoden zou moeten gaan toeleggen, toen de munitie- en andere orders van het Europeesche Continent ophielden zoo krachtig als voorheen te vloeien. Een gevaar vindt men ook hier weder in oorsprong reeds aanwezig: de thans nog sterker ter hand genomen specialisatie ten behoeve van den oorlog belet de intensieve voorbereiding voor de tijden van den vrede, zoodat een zeer scherpe concurrentiestrijd te wachten is met die landen, die wel de gelegenheid hebben zich langzamerhand in de behoeften en eischen der komende tijden in te leven. Doch voorloopig bekommert men zich hieromtrent in de Vereenigde Staten, en dus ter beurze van Wallstreet, niet. Wel vallen geen buitengewoon belangrijke fluctuaties op te merken, doch de markt was als geheel zeer vast te noemen. Eenigszins ten achter bleven hierbij de waarden der diverse spoorweg-ondernemingen, hetgeen in verband schijnt te staan met de geruchten omtrent de beslissing der Interstate Commerce Commission. Naar men weet, is door het meeren-deel der spoorwegen een tarief-verhooging aangevraagd van ten minste 15 pCt. om tegemoet te komen aan de sterk verhoogde exploitatiekosten. President Wilson heeft persoonlijk reeds aangedrongen op spoedige behandeling dezer zaak,

zoodat werd aangenomen, dat de definitieve beslissing (die men aanvankelijk met optimisme tegemoet zag) tegen den 20sten van deze maand zou vallen. Naarmate deze datum echter naderde, werd het duidelijk, dat de decisie later zou worden genomen, terwijl men tevens niet meer zoo gerust is op den uitslag. Aan den anderen kant echter ondervinden spoorwegwaarden eenigen steun van de banken, die aan deze fondsen op het oogenblik als onderpand de voorkeur geven boven de reeds vrij sterk gestegen industriële waarden.

Te o n z e n t was voor de *Amerikaansche afdeling* in de achter ons liggende berichten-periode slechts op enkele dagen meerdere belangstelling op te merken. Dit gold voornamelijk voor Steels, die op den 14den dezer maand een vijftal procenten in koers stegen. Deze fluctuatie was het gevolg van een bericht, onjuist, of liever onvolledig hier aangekomen, behelzende, dat de Steel-Corporation een speciaal dividend van 1 pCt. boven en behalve het op het einde van het tweede kwartaal 1917 te declareeren extra dividend ad 3 pCt. had aangekondigd. Later is gebleken, dat deze uitkeering van ruim 5 millioen dollar bestemd was als gift voor het Amerikaansche Roode Kruis (waarop wij hierboven reeds hebben gewezen), terwijl de mededeeling van het eerlang te betalen extra-dividend (als in het vorig kwartaal) schijnt te zijn geschied, om aandeelhouders gerust te stellen, indien zij mochten denken, dat deze douceur ten laste van het extra-dividend zou komen. Spoedig echter is een reactie gevolgd, waardoor het hoogste punt (127½ pCt.) niet behouden kon blijven. Overigens bewoog de handel zich voor de andere soorten binnen zeer enge grenzen. Alleen Marinewaarden blijven door ons publiek gefavoriseerd, waarbij het koersverloop, in den regel afwijkend van dat der overige New-Yorksche waarden, een eigenaardige bekoring voor speculatieve doeleinden schijnt te verleenen. Voorts vallen voor deze afdeling nog te vermelden preferente aandelen Kansas City Southern, die na de onveranderde dividend-declaratie (1 pCt. per kwartaal) tot 57 pCt. stegen en Pittsburg Coals, die in aansluiting aan New York tot 50½ pCt. konden stijgen. Over het algemeen blijft de Amerikaansche markt te ozent echter zeer stil; de arbitrage vindt, tengevolge van de zeer groote verschepings-moeilijkheden en het onbetrouwbaar telegrafisch verkeer, slechts nu en dan aanleiding tot ingrijpen, zoodat de omzetten feitelijk niet anders meer zijn dan het uitvloeiende van lokale afdoeningen.

	22 Juni.	15 Juni.	18 Juni.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry..	75¼	75⅞	75¼	
Anaconda Copper	173 ^{11/16}	174¼	174⅞	+ 1 ^{1/16}
Un. States Steel Corp.	121 ^{11/16}	125 ^{15/16}	124⅞	+ 3 ^{3/16}
Atchison Topeka.....	101½	101⅞	101⅞	— ⅞
Southern Pacific.....	92½	92⅞	92⅞	+ ⅞
Union Pacific	140	140	139	— 1
Int. Merc. Marine afgest....	30⅞	31 ^{1/16}	31 ^{13/16}	+ 1 ^{1/16}
" " " " prefs.	86⅞	86¼	88	+ 1⅞

De lokale markten hadden in de afgelopen week een meer bewogen karakter. Vooral *suikerwaarden* stonden in het brandpunt der belangstelling. In den laatsten tijd waren deze bijna zonder onderbreking in koers gemonteerd, in verband met de zeer hooge prijzen, die voor het product werden verkregen (voor Superieure Hoofdsuiker werd f 14 en voor Hoofdsuiker No. 16 f 12,35 gemiddeld betaald) en met de maalresultaten, die voor de meest ondernemingen een hooger rendement aantoonde. Plotseling echter is hierin wijziging gekomen, doordat de Chineesche handelaren, die de suiker direct van de ondernemingen koopen, niet meer bij machte bleken de hun te leveren kwantums in ontvangst te nemen. Het schijnt, dat in Chineesche kringen op zeer groote schaal suiker-speculaties hebben plaats gevonden, in de verwachting, dat de Geallieerde Mogendheden hun voorraden tot elken prijs zouden overnemen en dan tevens zouden zorgen voor scheepsruimte. Nu het een en het ander klaarblijkelijk niet geschiedt, is de suikerprijs geweldig gevallen (Superieur tot f 11 en No. 16 tot f 9,75); de jongste berichten wekten hier den indruk van een paniek. Thans vinden besprekingen plaats tusschen de belanghebbende Indische banken, in verband waarmee de president van de Bataviasche Factory der Nederlandsche Handel-Maatschappij reeds naar Semarang is vertrokken. Het spreekt vanzelf, dat deze gebeurtenissen op de desbetreffende afdeling aan onze beurs een deprimeerenden invloed hebben uitgeoefend. Vooral de aandelen, waarin de vorige week een aanzienlijke koersverheffing had plaats gevonden, waren in reactie; Pagottan daalde van 287 tot 262 pCt. (heden 260—264); Kaliredjo van 129½ tot 119¼ pCt. (heden 123½—126½). Doch ook aandelen H.V.A. en Javasche Cultuur Maatschappij moesten zich een gevoeligen teruggang getroosten. Het is echter opmerkelijk voor de

intrinsieke gesteldheid van deze markt, dat de koersval, niettegenstaande de toch ontegenzeggelijk alarmeerende berichten zoo betrekkelijk kleine proporties heeft aangenomen en dat op het eerste bericht van interventie door de Indische Banken zelfs een herstel heeft kunnen intreden. De conclusie, hieruit te trekken, mag veilig luiden, dat slechts in geringe mate van prolongatie-voorschotten is gebruik gemaakt en dat deze, moge zij al bestaan, door een voldoende overwaarde zijn gedekt, zoodat van gedwongen realisaties geen sprake behoefde te zijn.

In verband met deze beweging in suikerwaarden liepen ook de aandelen onzer Indische Bankinstellingen terug. Aandeelen Nederlandsche Handel-Mij. van 187½ tot 184^{15/16} pCt., aandelen Nederlandsch-Indische Handelsbank, die na de dividend-declaratie van 23 pCt. (v. j. 14 pCt.) vast gestemd waren, van 248 tot 239½ pCt., aandelen Koloniale Bank van 170 tot 165½ pCt., enz. Wij vernemen zoo juist, dat het dividend dezer laatste instelling 12 pCt. over 1916 zal bedragen, tegen 8 pCt. v. j.

Voor *tabaks-aandelen* ontstond in de achter ons liggende week een gunstige stemming, slechts even onderbroken door de algemeen ongeanimeerde houding in verband met de suikerberichten. Deze tendenz kan gereedelijk verklaard worden door de jongste dividend-declaraties (Senembah 15 pCt. slot, makende een totaal van 50 pCt., Medan 5 pCt. met een totaal van 15 pCt.) die een gunstig effect hadden en voorts door de berichten, dat pogingen worden aangewend, om het uitvoerverbod van tabak opgeheven te krijgen. Naar men weet, is dit oorspronkelijk uitgevaardigd, wijl de opvatting bestond, dat de binnenlandsche industrie nagenoeg geheel beroofd werd van materiaal, althans van materiaal, dat bij verwerking nog eenige winst liet. Het plan is nu, opgevat, een financieele combinatie van belanghebbenden (importeurs, handelaars en makelaars) te vormen, die het verlies, dat voor de binnenlandsche nijverheid zou kunnen ontstaan als gevolg van het openstellen der grenzen en *dus* van hoogere prijzen, zal vergoeden. Naar verluidt, is de gansche organisatie reeds gereed en wacht men nog slechts op de toezegging van den Minister, dat de export van het embargo zal worden bevrijd. Voor de importeerende maatschappijen opent dit het vooruitzicht op het houden van Juli-veilingen, waardoor zij de gelegenheid zouden verkrijgen hun hier te lande aanwezige voorraden, benevens wellicht nog een gedeelte van hun Indische „stock” tot goede prijzen te verkoopen. Aandeelen Deli-Cultuur stegen hierdoor van 191½ tot 203 pCt. (heden 200 pCt.), Medantabak van 184 tot 194 pCt. (heden 189 pCt.), Senembah van 494 tot 514 pCt. (heden 507 pCt.). Ook in aandelen Amsterdam-Serdang bestond bij vrij ruimen handel nogal belangstelling. Naar men ter beurze beweert, zouden er maatregelen genomen worden met betrekking tot de oprichtersbewijzen, terwijl men tevens spreekt van een fusie met een der grootere tabaks- of rubberondernemingen. Omtrent een en ander is echter nog geen bevestiging verkregen. De koers varieerde tusschen 161½ en 164½ pCt.

De met de tabak nauw gelieerde *rubberwaarden* bewogen zich in rustiger houding, waarbij eer een zekere, hoewel niet groote, verkoopdrang viel op te merken. Vermoedelijk hangt uit samen met den geleidelijken teruggang van den rubberprijs te Londen (thans circa 2/9 per pond); hoewel te Medan een zelfstandige rubbermarkt is opgericht, is de Engelsche hoofdstad nog steeds de toonaangeefster voor den wereldprijs van het product. Alleen aandeelen Nederlandsche Rubber bleven bij voortduring goed gevraagd (110—116 pCt.) in verband met berichten, dat 6 pCt. dividend zou worden uitgekeerd (v. j. 2 pCt.).

Van *bankaandelen* waren aandelen Amsterdamsche Bank en Rotterdamsche Bankvereniging tot hoogere prijzen gezocht; de uiterst gunstige jaarverslagen dezer instellingen schijnen thans eerst hun uitwerking op het koerspeil der fondsen uit te oefenen. Heden bleven de genoemde aandelen iets in reactie (resp. 197 en 150¼ pCt.) hoewel toch nog aanmerkelijk boven het gemiddelde niveau van de laatste weken.

Een scherpe teleurstelling vormde de declaratie van het slot-dividend der Koninklijke Petroleum Maatschappij. Reeds geruimen tijd had men ter beurze dit dividend getaxeerd op 23 pCt., het percentage, dat ten slotte gebleken is het juiste te zijn (zoodat in het geheel 38 pCt. over het jaar 1916 wordt uitgekeerd, tegen 49 pCt. over 1915) doch in de allerlaatste dagen vóór de dividend-verklaring scheen men optimistischer gestemd te zijn. Althans, de koers kon toen met groote omzetten stijgen tot 572½ pCt.; de reactie was dienstegevolge sterker dan anders het geval zou zijn geweest. Een daling tot circa 560 pCt. volgde; heden was een bescheiden opleving waar te nemen tot 562½ pCt. De met de

Koninklijke verbonden maatschappijen als Dordtsche Petroleum en Moeara-Enim volgden de indicaties van het hoofdfonds niet. Ook in de Roemeense en Russische petroleumsoorten vielen slechts geringe fluctuaties te constataren.

Scheepvaartwaarden zijn na de jongste koersverheffingen der Indische lijnen op het tweede plan terug gedreven. In verband met de heropende vaart op Amerika bleef de grondtoon echter vast; de meeste handel vond plaats in aandeelen Koninklijke Boot; die hun koerspeil van ongeveer 240 pCt. goed konden handhaven.

Van Nederlandsche industriële waarden konden aandeelen Amsterdamsche Superfosfaat-fabriek hun niveau niet behouden; geleidelijk brokkelde het een tiental procenten af. Voor aandeelen Papierfabriek Van Gelder echter bestaat nog steeds zeer goede belangstelling als gevolg van de bijna monopolistische positie, die deze onderneming in de tegenwoordige omstandigheden voor de papier-voorziening inneemt.

	12 Juni.	15 Juni.	18 Juni.	Rijzing of daling.
Ned. Ind. Handelsbank	246 ¹ / ₂	246	246	— ¹ / ₂
Nederl. Handel-Maatschappij	187 ¹ / ₂	184 ¹ / ₂	184 ¹⁵ / ₁₆	— 2 ⁹ / ₁₆
Amsterd. Superfosfaatfabr.	179 ¹ / ₂	169 ¹ / ₂	169 ⁷ / ₈	— 9 ⁵ / ₈
Insulinde Oliefabriek	253	253	253	
„ „ Nieuwe	229 ³ / ₄	229 ³ / ₄	229 ³ / ₄	
Ant. Jurgens' Ver. Fabrieken	260	260	260	
Philips' Gloeilampfabriek	314 ³ / ₄	322	324 ³ / ₄	+ 10
R. S. Stokvis & Zonen	395	392	420	+ 25
Cult.-Mij. der Vorstenlanden	235 ³ / ₄	232	226 ³ / ₄	— 9
Handelsver. Amsterdam	453	439	441 ¹ / ₂	— 11 ¹ / ₂
Javasche Cultuur-Mij.	442	—	375*	— 15
Kon. Petroleum-Mij.	560	558 ¹ / ₂	562 ¹ / ₂	+ 2 ¹ / ₂
Amsterdam Rubber Mij.	239 ³ / ₄	239 ³ / ₄	239 ³ / ₄	
Holland-Amerika-Lijn	362	363 ¹ / ₄	363 ¹ / ₄	+ 1 ¹ / ₄
Kon. Hollandsche Lloyd	181 ⁵ / ₈	182	182 ³ / ₄	+ 1 ¹ / ₈
Kon. Ned. Stoomboot-Mij.	236 ³ / ₄	240	240	+ 3 ¹ / ₄
Bothnia Vrachtvaart Mij.	370	370	370	
Deli Maatschappij	510	509 ¹ / ₂	509 ¹ / ₂	— ¹ / ₂

* ex. dividend.

In verband met de berichten uit Rusland, waaruit op te maken valt, dat een afzonderlijke vrede met de Centrale Mogendheden nog steeds mogelijk blijft, viel hier ter beurze een tamelijk sterk aanbod op te merken; 5 pCt. Rusland 1906 reageerde bijna 7 pCt., 4 pCt. Rusland Hope 3¹/₂ pCt., de overige soorten naar verhouding. De beurs beschouwt klaarblijkelijk een zoodanigen vrede als niet in het belang te zijn van Rusland's financiële toekomst.

	12 Juni.	15 Juni.	18 Juni.	Rijzing of daling.
5 % Ned. Werk. Schuld.	101 ³ / ₄	101 ⁵ / ₈	102 ¹ / ₄	+ ¹ / ₂
4 ¹ / ₂ % „ „ „	1916	101 ¹⁵ / ₁₆	101 ¹ / ₂	— ¹ / ₁₆
4 % „ „ „	1916	94 ³ / ₈	94	— ³ / ₈
3 ¹ / ₂ % „ „ „	83 ⁵ / ₈	83 ¹ / ₂	83 ⁷ / ₁₆	— ³ / ₁₆
3 % „ „ „	73 ⁷ / ₈	73 ⁷ / ₁₆	74 ¹ / ₈	+ ¹ / ₄
2 ¹ / ₂ % Cert. N. W.	61 ¹ / ₂	61 ¹ / ₈	62 ¹ / ₁₆	+ ⁹ / ₁₆
5 % Oost-Indië 1915	100 ¹⁵ / ₁₆	101 ¹ / ₂	101 ³ / ₈	— ⁷ / ₁₆
4 % Hongarije Goud	44 ³ / ₁₆	44 ³ / ₁₆	44 ³ / ₁₆	
4 % Oostenr. Kronenrente	37 ¹ / ₂	36 ¹ / ₂	36 ¹ / ₂	— 1
5 % Rusland 1906	73 ¹⁵ / ₁₆	69 ⁷ / ₈	67	— 6 ¹⁵ / ₁₆
4 ¹ / ₂ % Iwangorod Dombrowa	70 ¹ / ₄	68 ¹ / ₂	65	— 5 ¹ / ₄
4 % Rusland Cons. 1880	60 ¹ / ₄	55	54 ¹ / ₂	— 5 ³ / ₄
4 % Rusland bij Hope & Co.	60	57	56 ¹ / ₂	— 3 ¹ / ₂
4 % Servië 1895	45	45 ¹ / ₁₆	47	+ 2
4 ¹ / ₂ % China Goud 1898	68 ¹ / ₂	68 ¹ / ₂	68 ¹ / ₂	
4 % Japan 1899	—	—	—	
4 % Argentinië Buitenl.	67 ¹ / ₈	70 ⁷ / ₈	67 ¹ / ₈	
5 % Brazilië 1895	62 ³ / ₈	—	63 ¹ / ₂	+ 1 ¹ / ₈
5 % Brazilië 1913	—	—	—	

Geld blijft nog steeds ruim; de prolongatiekoers beweegt zich om en nabij 2¹/₂ pCt., hetgeen een bewijs temeer is voor onze hierboven reeds uitgesproken opinie, dat de meeste afdoeningen aan onze beurs met „eigen geld” worden gefinancierd. Heden was de prolongatiekoers iets hooger: 3 pCt.

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

19 Juni 1917.

Tarwe. In het vorige overzicht constateerden wij een aanzienlijke rijzing van de tarweprijzen in Noord-Amerika, na een voorafgaande scherpe daling. In de afgelopen week zijn de prijzen wederom regelmatig gedaald, terwijl op 18 Juni de prijzen plotseling 10 ct. terugliepen. De reden hiervan is ons onbekend, aangezien deze er niet bij geseind is. Zoals men weet, zijn er maatregelen genomen om te voor-

komen, dat door speculanten tarwe gekocht wordt, doch het blijkt nu, dat de markt daardoor niet minder aan speculatie onderhevig is. De zichtbare voorraad, zoowel in de Vereenigde Staten als in Canada, is wederom aanzienlijk afgenomen en ontegenzeggelijk eindigt men dit oogstjaar met een zeer kleinen voorraad. Men heeft er in Europa rekening mede te houden, dat Noord-Amerika van den nieuwen oogst, zelfs bij een betrekkelijk gunstigen uitval, niet zooveel zal kunnen exporteeren als in de voorafgaande 2 jaren. Dit tekort, wij zezen er reeds herhaaldelijk op, moet behalve in besparingen, gevonden worden in grotere aanvoeren van Indië en Australië, waaraan wel voldaan zal kunnen worden wat betreft de daar aanwezige voorraden, maar waarbij het scheepvaartvraagstuk steeds de groote moeilijkheid blijft.

De Times of Argentina meent, dat er nog een niet onbelangrijke hoeveelheid tarwe in Argentinië over zal blijven, die geëxporteerd kan worden. Dit moge zoo zijn, doch de Argentijnsche Regeering zal toch wel verstandig doen niet te spoedig tot den uitvoer daarvan te besluiten, aangezien het nog bijna 6 maanden duurt voor de nieuwe oogst beschikbaar is, en er, zoals vanzelf spreekt, over den uitval van dien oogst nog niets te zeggen is. De prijzen in Buenos Aires, ofschoon wel wat teruggelopen, toonen nog geenszins aan, dat er een overvloed van het artikel aanwezig is.

In West-Europa blijft het weer over het algemeen zeer fraai, maar ontegenzeggelijk begint de droogte in sommige streken bedenkelijk te worden. Betrouwbare marktberichten zijn tamelijk schaars. In Engeland moet er rekening mede gehouden worden, dat men het volgende jaar een zeer veel grooteren uitzaai hoopt te krijgen en dus zeer veel tarwe voor den zaai beschikbaar moet houden.

Maïs. De scherpe daling van tarwe in Noord-Amerika werd door maïs niet gevolgd. Weliswaar zijn de prijzen na aanvankelijk nog wat gestegen te zijn, iets teruggelopen, maar de ondergrond van de markt blijft vast, vooral tengevolge van het regelmatig doorkopen voor export. De vooruitzichten van den nieuwen oogst schijnen bevredigend te zijn, ofschoon de prijs voor den December-termijn deze week aanvankelijk een sterke opwaartsche beweging toonde; in de laatste dagen is ook deze termijn iets gedaald. Voorloopig schijnt de Argentijnsche Regeering geen plan te hebben den export van maïs te verbieden. De vraag aldaar voor export schijnt wat afgenomen te zijn, wegens gebrek aan scheepsruimte; ook de prijzen zijn wat teruggelopen. Tengevolge van zware regens heeft de kwaliteit van den nieuwen oogst nog al geleden, waardoor de houdbaarheid van het artikel veel vermindert en de exporteurs, vanzelf sprekend, minder geneigd zijn te koopen. Dientengevolge is er een belangrijke premie ontstaan voor ouden oogst.

Voor gerst blijft goede vraag bestaan. Ook voor den nieuwen oogst in Californië, die tot veel lagere prijzen verhandeld wordt, dan de in het Oosten van Noord-Amerika aanwezige voorraden tengevolge van de moeilijkheden bij het vervoer, waardoor het zoo onzeker blijft, wanneer de in Juli uit Californië te verschepen gerst aan de Atlantische kust, resp. in Europa zal aankomen.

Haver blijft zeer prijshoudend, niettegenstaande goede vooruitzichten van den nieuwen oogst. Er wordt regelmatig veel haver gekocht voor uitvoer, doch tot nog toe schijnt de voorraad in de Vereenigde Staten daartegen wel bestand te zijn.

Lijnzaad is steeds kalm gestemd. Sinds geruimen tijd heeft er van Argentinië geen uitvoer plaats gevonden en nog steeds doet zich geen vraag van Noord-Amerika, waarop men zoo gerekend had, voor. De prijzen zijn dientengevolge nog wel wat teruggelopen, doch de markt is zoo klein, dat bij eenige vraag dit plotseling veranderen kan. In Engeland blijven de maximum prijzen van £ 30 per ton gehandhaafd. Tot dezen prijs zijn er voortdurend koopers voor Calcutta, terwijl andere soorten tot lagere prijzen verhandeld worden. Laplata zelfs tot £ 28.

Buitenlandsche granen in Nederland.

De aanvoeren blijven zeer bevredigend. Zoals er evenwel de vorige week op gewezen werd, bestaat er in ons land nog geen voldoende voorraad veevoeder. In tegenstelling met andere jaren is het geheele aanwezige kwantum in de eerste hand. Consumenten en tusschenhandelaren kunnen, wegens het bestaande distributiestelsel over zoo goed als niets beschikken. Het is wel te hopen, dat nog langen tijd de aanvoeren regelmatig kunnen plaats vinden, aangezien er nog een groote achterstand is in te halen. Onze Regeering gaat regelmatig door met het aankopen van maïs en haver. De langdurige droogte dreigt de behoefte aan veevoeder te verscherpen, aangezien het gras in vele streken onvoldoende groeit, en de boeren hier en daar zelfs gedwongen worden het vee in het hooiland te zetten.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe	Maïs	Haver	Tarwe	Maïs	Lijnzaad
	Juli	Juli	Juli	Juli	Juli	Juli
18 Juni '17	211 1/8	155 1/2	63 1/2	18,40	13,35	24,75
11 „ '17	238	157 1/4	64 5/8	19,10	13,70	25,10
17 Juni '16	100 3/8	71 1/8	38 3/8	7,15	4,10	11,45
18 Juni '15	105 3/8	75	45 5/8	11,65	4,95	11,—
18 Juni '14	83 3/8	69 1/2	39 7/8	9,—	5,16	13,09
20 Juli '14	82 1)	56 3/8 1)	36 1/2 1)	9,40 2)	5,38 2)	13,70 2)

1) per Dec. 2) per Sept.

*) De noteeringen van Buenos Ayres zijn van 11 en 16 Juni.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	18 Juni 1917	11 Juni 1917	17 Juni 1916
Tarwe	588,— ¹⁾	588,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	nom.
Maïs (La Plata)	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	nom.
Gerst (46 lb. feeding)....	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	nom.
Haver (38 lb. white clipped)	20,— ¹⁾	20,— ¹⁾	17,75
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad)	200,— ¹⁾	200,— ¹⁾	nom.
Lijnzaad (La Plata).....	nom.	nom.	509,—

1) Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	10-16 Juni 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	10-16 Juni 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
	Tarwe.....	24.277	243.231	285.429	4.300	38.227	6.745	281.458
Rogge	—	8.465	12.027	—	—	—	8.465	12.027
Boekweit	—	2.314	5.539	—	—	500	2.314	6.039
Maïs	—	86.518	138.429	—	54.349	66.540	140.867	204.969
Gerst	2.016	30.600	43.051	—	9.563	4.549	40.163	47.600
Haver	—	10.025	22.385	12.227	27.269	4.218	37.294	26.603
Lijnzaad	—	8.322	52.401	—	7.560	32.995	15.882	85.396
Lijnkoek.....	14.610	34.042	83.360	7.209	27.785	4.385	61.827	87.745
Tarwemeel	3.245	18.259	2.635	—	3.051	—	21.310	2.635

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	40.035	172.537	372.593	—	—	—	172.537	372.593
Maïs	—	7.479	46.697	—	—	—	7.479	46.697

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
15 Juni 1917..	nom.	130.-/-	240.15/-	30.10/-	—
8 „ 1917..	nom.	130.-/-	238.12/6	30.10/-	—
16 Juni 1916..	nom.	115.-/-	178.-/-	31.2/6	68.-/-
18 Juni 1915..	66/1	81.15/-	168.10/-	25.15/-	110.-/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

WOL.

De nominale noteeringen van de markt te Bradford zijn onveranderd gebleven.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
1 Juni 1917	72	57	45	38	32
25 Mei 1917	72	57	45	38	32
1 Juni 1916	50	39	33	28	25

Volgens de gegevens van Dalgety & Co. Ltd. beloopen de wolexporten uit Australasië voor de periode 1 Juli 1916—30 April 1917:

Australië.....	1.109.600 balen
Nieuw-Zeeland	366.800 „
	1.476.400 balen.

Het stoomschip „Hollandia” thuisvarende van La Plata, sedert Februari te Vigo opgehouden, is binnengekomen met een flinke partij wol aan boord. Men verwacht ieder oogenblik de „Rijnland”; na de aankomst ervan zal een openbare verkoop te Amsterdam plaats vinden, waarbij 463 balen onder den hamer komen.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 23 Mei 1917.

Amerikaansche katoen. Hoewel oogstberichten deze week over het algemeen gunstig waren, zijn prijzen toch weer verder gestegen en hebben deze thans een nieuw record be-

reikt. Dit komt hoofdzakelijk, omdat de vraag nog steeds grooter is dan het aanbod en verder om de vrij geringe kans op een zeer groote oogst, welke de eenige mogelijkheid is waarbij prijzen weer op een meer normaal niveau zouden kunnen komen. Egyptische katoen heeft de stijging van de Amerikaansche markt gevolgd, echter zonder dat naar dezen soort speciale vraag bestond.

Ofschoon spinners nog steeds klagen, schijnt de vraag naar Amerikaansche garens toch wel wat te zijn verbeterd; anders zou de vraag naar ruwe katoen ook niet zoo dringend zijn. De binnenlandsche vraag is vrij belangrijk, terwijl ook voor export orders voor groote hoeveelheden over lange leveringstermijnen aan de markt zijn. Frankrijk blijft geregeld doorkopen, terwijl de vraag voor Holland ook verbeterd is tengevolge van de iets gunstiger verschepingsvoorzichten. De vraag naar garens was verder over bijna alle nummers verdeeld, hetwelk ook een goed teeken is. Om trent Egyptische garens is geen nieuws te vermelden.

De doekmarkt is ook wat gunstiger gestemd op verbeterde vraag van de meeste overzeesche markten. China blijft voor latere leveringen aan de markt, terwijl Indië ook meer belangstelling toont en bereid is orders te plaatsen indien verkoopers maar tot eenige prijsconcessie bereid zijn. Vele exporteurs meenen, dat het steeds moeilijker zal worden manufacturen te koop en in verband met de schaarschte aan sterke materialen, terwijl de wevers bovendien weer een loonsverhoging vragen. Men hoopt wel met deze tot overeenstemming te zullen komen en doet dus voorzichtig in de calculaties daarmede thans reeds rekening te houden.

Noteeringen voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands.)

	15 Juni '17	8 Juni '17	1 Juni '17	15 Juni '16	15 Juni '15
New York	24,90 c	23,40 c	22,65 c	12,90 c	—, — c
Liverpool	17,06 d	15,51 d	21,44 d	8,26 d	5,35 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.

(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16 tot 1 Juni '17	Overeenkomstige perioden	
		1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	4842	4642	6838
„ Atlant. Havens	1942	2453	3583
Uitvoer naar Gr. Britannië	2389	2348	3631
„ „ t Vasteland.	2018	2214	3802
„ „ Japan etc...	464	426	452

Deze noteringen komen bij de thans vigeerende enorme vrachten en molestpremies op resp. f 128,— en f 123,— pr 100 K.G. „c.i.f. Rotterdam, hier voor gewogen gewicht.”

COPRA.

In den toestand van de markt kwam ook deze week geen verandering; er ging weder niets om.
Ceylon cif. Londen £ 46.— (Marseille nominaal).

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

16 Juni 1917....	f 53 1/8	} N.O.T.-condities.
9 „ 1917....	„ 53	
16 Juni 1916....	„ 37 1/4	
16 Juni 1915....	„ 83	
20-25 Juli 1914....	„ 28 1/4	

VERKEERSWEZEN.**BEVRACHTINGEN.**

16 Juni 1917. Vrachten bleven in de afgelopen week vrijwel onveranderd. Van Birma naar Londen of Liverpool werd de bevrachting van een geallieerd schip gemeld tot het verlaagd vrachtcijfer van 375/— tegenover vorige noteringen van 450/— à 500/— voor onzijdige schepen.

Van Zuid-Amerika kwamen gunstige oogstberichten. Scheepsruimte van daar is echter zeer moeilijk te krijgen, aangezien Brazilië alle beschikbare booten tot fancyvrachten uit de markt neemt.

Vrachten van Noord-Amerika waren als verleden week. In Canada werd de regeering gemachtigd alle Canadeesche schepen op te vorderen onder de War Measures Act.

Huurschepen waren hoog geprijsd. Er zijn thans aanbiedingen van 20/— per ton draagvermogen per maand voor twee jaren, terwijl voor een tijdperk van vijf jaren 13/6 in uitzicht gesteld wordt. Een 6400 tons stoomschip werd afgesloten voor drie jaar, te beginnen na afloop van den oorlog, tot 22/6.

Kolenvrachten bleven hoog. In een gehouden vergadering van de betreffende regeeringslichamen werd besloten de bestaande regelingen onveranderd te handhaven, sedert alle Fransche schepen onder regeerings-controle gekomen zijn. Voor het vervoer van Cokes werden maximum-vrachten vastgesteld t.w. 45/— à 47/— per ton naar Kanaalhavens voor Britsche schepen (5/— extra voor booten onder 300 ton) en 72/3 à 73/3 voor neutrale vaartuigen; voor havens in de Golf van Biscaye zou, zoowel voor Britsche als onzijdige schepen, de vracht 20/— extra zijn.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
11/16 Juni 1917	—	—	—	—	—	—
4/9 „ 1917	—	—	f 7,—	40/—	—	145/—
12/17 Juni 1916	—	—	„ 16,—	8/—	f 110,—	155/—
14/19 Juni 1915	—	—	9/—	7/9	—	48/9
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/—	12/—

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oosth. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
11/16 Juni 1917.....	—	—	—	—
4/9 „ 1917.....	—	—	—	—
12/17 Juni 1916.....	—	—	—	525/—
14/19 Juni 1915.....	—	—	—	225/—
Juli 1914.....	f 12,—	24/6	75/—	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
11/16 Juni 1917.....	—	—	—	—
4/9 „ 1917.....	—	—	—	—
12/17 Juni 1916.....	19/—	19/—	21/—	—
14/19 Juni 1915.....	11/—	14/9	—	—
Juli 1914.....	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genoa	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
11/16 Juni 1917	69/—	101/3	—	108/—	—	—
4/9 „ 1917	69/—	101/3	150/—	100/—	—	—
12/17 Juni 1916	34/—	87/6	97/6	45/—	f 6,50	—
14/19 Juni 1915	fr 19,—	25/—	22/9	26/—	„ 6,—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/—	7/3	14/6	3/2	5/—

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Viadivostock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
11/16 Juni 1917.....	—	—	—	—
4/9 „ 1917.....	350/—	450/—	—	170/—
12/17 Juni 1916.....	102/6	145/—	—	140/—
14/19 Juni 1915.....	57/6	—	—	80/—
Juli 1914.....	14/6	16/3	25/—	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

BINNENVRACHTEN.

Er is deze week bijzonder veel goed binnengekomen, ondermeer 20 schepen met graan, 10 voor de Nederlandsche Regeering, 10 voor de Commission for Belgium Relief, zoodat dientengevolge Vrijdag en Zaterdag schepen boven de 200 ton—500 ton, in de vrije markt (daarmede wordt bedoeld schepen voor ander werk dan de regeeringsvrachten) bijna niet te krijgen waren, zelfs niet tegen belangrijk hogere prijzen dan de thans gebruikelijke. De z.g. Groningers (schepen van ± 60 last) en kleinere schepen waren echter op de schippersbeurs nog in ruim aantal vertegenwoordigd.

Vrachtnoteeringen:

Ruhrhavens—Tiel kleine schepen Mk. 6,— per ton.
„ —Friesland „ „ 9,90 „ „

Koers naar de notering per 12 Juni f 100,— — Mk. 275,—.

Tot voor korten tijd waren door de binnenvaartschepen goede reizen te maken van Luik naar den Rijn (steen en naar Aalsen; kolen naar Ruhr, Mannheim of Strassburg) de daarvoor besteede vrachten waren gunstig. Sedert is er echter te Luik c.a. een syndicaat gevormd en de schipper (hetzij particulier, hetzij van een kantoor-reederij) moet, wil hij voor deze reizen in aanmerking komen, feitelijk afstand doen van al zijne rechten en genoegen nemen met de door dat syndicaat vastgestelde vrachten en condities; tevens moet hij zich voor minstens 5 reizen verbinden! Deze condities kunnen echter door de binnenvaart-reeders niet aanvaard worden en heeft zich dan ook het geval voorgedaan dat de schepen van een reeder, die geregeld op bovengemelde bestemming liet varen, daarheen ledig vertrokken waren en na circa drie maanden weder onvruchtbaar zake ledig terugkwamen! Het lijkt geen twijfel dat geheel verkeerd zou zijn de met veel moeite tot stand gebrachte gedeponeerde beurscondities zonder meer prijs te geven. Men herinnere zich in dit verband dat de „Commission for Relief in Belgium” destijds reeds begonnen is daarvan af te wijken; de bijzondere bepalingen, op de achterzijde van hare charters geplaatst, zijn zeer veeleischend en in het nadeel van den schipper.

De vrachtnoteeringen voor de tarwe der Nederlandsche Regeering (van Stolk's Commissiehandel te Rotterdam) zijn verhoogd:

Rotterdam	{ Schiedam	1000 quarters tot f 1,40 per last (— 108 last)	
	{ Vlaardingen		
„	{ Zwijndrecht		
„	{ Den Haag		„ „ 1,70 „ „
„	{ Utrecht		
„	{ Amsterdam		„ „ 1,90 „ „
„	{ 's Bosch		
„	{ Westzaan		
„	{ Krommenie		
„	{ Alkmaar		„ „ 2,40 „ „
„	{ Middelburg		
„	{ Sas van Gent		
„	{ Zaanstreken en Wormerveer		„ „ 2,15 „ „

De liggelden bleven onveranderd.

Nederlandsche Bank voor Russischen Handel

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels.

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT
Telegramadres: NEDRUSBANK PETROGRAD.

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant en verricht alle soorten wissel- en bankzaken.

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ en de TWENTSCHE BANK, zoomede tot de heeren HOPE & Co. en LIPPMANN, ROSENTHAL & Co. te Amsterdam en R. MEES & ZONEN te Rotterdam.

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

NEDERLANDSCHE GRONDBRIEFBANK

HEERENGRACHT 495, AMSTERDAM

5 pCt. Obligatiën (Grondbrieven) tegen Beurskoers
Gecertificeerd door de Centrale Trust-Compagnie

Verkrijgbaar in stukken van f 2500,—, f 1000,—, f 500,— en f 100,—
op elk goed effectenkantoor

INCASSO-BANK

AMSTERDAM - ROTTERDAM - ALMELO - DORDRECHT

Volgestort Kapitaal f 10.000.000,—

Reserve f 1.664.000,—

KANTOOR TE ROTTERDAM, LEUVEHAVEN W.Z. 103

GEBROEDERS CHABOT ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN

Deposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Verkoop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.

Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e.a. verzekeringen van elken aard.

ONTVANG- EN BETAALKAS

NIEUWE DOELENSTRAAT 20—22 AMSTERDAM

KAPITAAL EN RESERVEN f 5.500.000,—

DEPOSITO'S VOOR 1 JAAR FIXE à 4 pCt.

GELDEN OP DEZEN TERMIJN GESTORT ZIJN NA AFLOOP VAN HET JAAR ZONDER OPZEGGING BESCHIKBAAR.

NIET OPGEVORDERD ZIJNDE, WORDT DE POST STILZWIJGEND VOOR GELIJKEN TERMIJN VERLENGD.

DE RENTE KAN NAAR VERKIEZING PER KWARTAAL, PER HALF JAAR OF PER JAAR ONTVANGEN WORDEN.

PRACTISCH EFFECTENBOEK

ter vereenvoudiging van administratie en ten gebruike voor de

VERMOGENSBELASTING

Prijs f 1,—

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij NIJGH & VAN DITMAR'S UITG. MIJ, R'DAM

GEO. H. MCFADDEN & BRO. COTTON MERCHANTS

PHILADELPHIA—NEW YORK

Vertegenwoordiger voor Nederland: D. BREEKLAND, Oldenzaal—Enschede